

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

PĀRSKATS PAR PATĒRĒTĀJU (NEBANKU) KREDITĒŠANAS TIRGUS DARBĪBU 2021.GADĀ

Rīga 2022

Saturs

1. Vispārēja informācija	2
2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms.....	6
3. Kredītportfelis	12
4. Kredītu kvalitāte	14
5. Procentu likmes.....	17
6. Distances kredītu pagarināšana.....	21
7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana	23
8. Secinājumi	24

1. Vispārēja informācija

1.1. tabula

Licencēto patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

	2021. gada 30.jūn.	2021.gada 31.dec.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	46	43	- 6,52%
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus patērētājiem	42	41	- 2,38%
¹ Distances kredītu sniedzēji	17	17	+/- 0,00%
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	12	11	- 8,33%
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	7	7	+/- 0,00%
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	7	8	+ 14,29%
¹ Līzīga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	12	13	+ 8,33%

¹ Sabiedrību skaits, kas 2021.gada 1.pusgadā un 2021.gada 2.pusgadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus

2021.gada 2.pusgadā Latvijā, spēkā esot 46 speciālajām atļaujām (licencēm) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, jaunus aizdevumus patērētājiem izsniedza 41 patērētāju (nebanku) kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, t.sk. 17 sabiedrības izsniedza Distances kredītus, 13 sabiedrības izsniedza Līzīga un citus ar transportlīdzekļa vai cita veida objekta nodrošinājumu saistītus kredītus, 11 sabiedrības izsniedza Patēriņa kredītus, 8 sabiedrības izsniedza Hipotekāros kredītus un 7 sabiedrības izsniedza Kredītus pret kustamas lietas ķīlu (lombarda kredītus). Trīs sabiedrības ar spēkā esošām licencēm 2021.gada 2. pusgadā neizsniedza nevienu jaunu aizdevumu patērētājiem un neko neadministrēja, viena sabiedrība (Finanza SIA) izsniedza kredītus tikai saimnieciskās darbības veikšanai, bet nekreditēja patērētājus, viena sabiedrība – Luminor Līzings Latvija SIA (iepriekš – DnB Līzings SIA), nesniedzot pakalpojumus patērētājiem, administrēja patērētāju portfeli un nodrošināja finansējumu komersantiem. 2021.gada 2.pusgadā nebija neviena jaunpienācēja patērētāju (nebanku) kreditēšanas tirgū un licences (pēc pašu komersantu iniciatīvas) tika atsauktas Ondo SIA, Vivus SIA (abām no 30.07.2021) un Luminor Līzings Latvija SIA (no 31.12.2021), līdz ar to 2021.gada 31.decembrī kopumā spēkā bija 43 speciālās atļaujas (licencēm) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai. 2022.gada 1.janvārī pēc pašu iniciatīvas patērētāju kreditēšanas tirgu pameta arī Moda Kapitāls AS, tādejādi no 2022.gada 1.janvāra valstī spēkā palika 42 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, no kurām 3 ir apturētas uz laiku līdz 6 mēnešiem. Komersantam, kuram licence ir

apturēta, nav tiesību piedāvāt, piešķirt un izsniegt patērētājiem jaunus aizdevumus, līdz ar to pilnvērtīgus patērētāju kreditēšanas pakalpojumus, sākot ar 2022.gada 1.janvāri sniedz 39 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai saņēmušie komersanti.

1.2.tabula

Licencētie patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kreditēšanas veida 2021.gada 2.pusgadā.

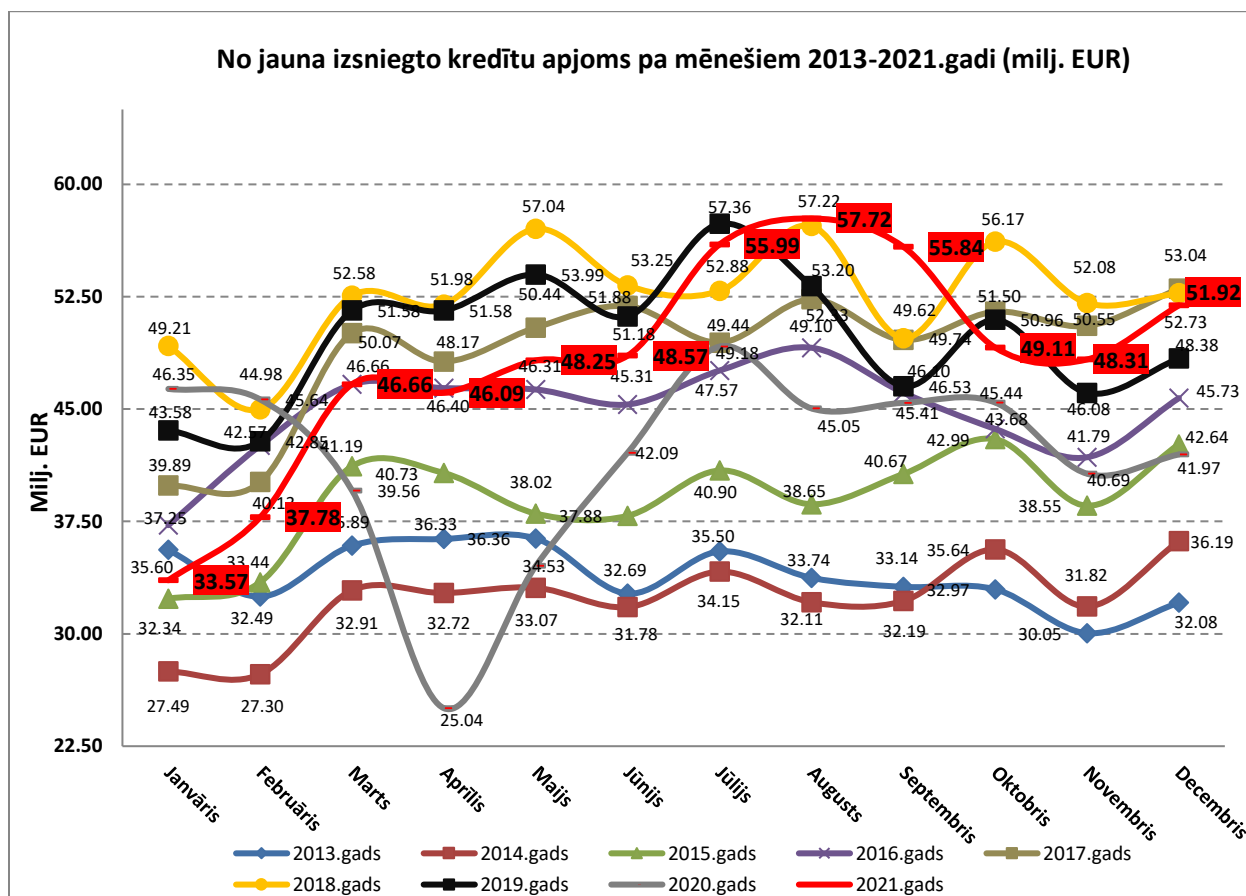
Apzīmējumi		LM	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu							
		LZ	Līzings u.c. ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredīti							
		HK	Hipotekārie kredīti							
		DK	Distances kredīti							
		PK	Patēriņa kredīti							
		BK	Biznesa kredīti privātpersonām un/vai juridiskajām personām							
		X	Izsniegti jauni aizdevumi konkrētā kredīta veidā							
		A	Tikai administrēti aizdevumi konkrētā kredīta veidā							
		PD	Pieteikta darbība konkrētā kredīta veidā							
		JPI (LEI)	Juridiskās personas identifikators							
Specializācija kreditēšanas veidos										
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	JPI (LEI)	LM	LZ	HK	DK	PK	BK	
1	4finance AS	40003991692	213800YCHHN4TW6P4B93				X			
2	Aizdevums.lv SIA	40003468776	5493000IUTDT1Q98JU77					X	X	
3	Ātrais Kredīts SIA	40103183139		X		A	A	A	X	
4	Blender Lithuania UAB	304230261						X		
5	Citadele Factoring SIA (Citadele līzings un faktoring SIA)	50003760921	21380062IWF7VWDY7A49		X				X	
6	Citadele Leasing SIA (UniCredit Leasing SIA)	40003423085	213800THUIP39TZKN642		X	A		A	X	
7	Creamfinance SIA (MD Investīcijas SIA)	40103283854	259400CD5US033NJXF47				X			
8	DelfinGroup AS (DelfinGroup SIA, ExpressCredit SIA)	40103252854	2138002PKHUJIMVMYB13	X	A	A	X	X		
9	E Lats SIA	40003482835	9845006D89060B3L1198	X	X		X	X		
10	Extra Credit SIA	40103548796					X			
11	Finance 360 SIA (Finansu Grupa Latvijas Lombardi SIA)	40103444030		X		X			X	
12	Finto Capital SIA	40203030616			X			A		
13	FRESHCASH LATVIJA LTD SIA	40103415277		X					A	
14	Fresh Finance AS (Motoro Līzings AS)	40103912862			A		A	X	A	

Specializācija kredītēšanas veidos									
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	JPI (LEI)	LM	LZ	HK	DK	PK	BK
15	FZ Capital SIA	40003726262				X			X
16	GRAND CREDIT SIA	50003952521	254900G15YF9QDBVVO59			X			X
17	Hedge Capital Company SIA	40103968692	254900PW4SLEE3575O60				X		
18	Hipocredit AS (Mintos AS)	40103793931				X			X
19	Holm Bank Latvia SIA (BEST LĪZINGS SIA)	54103053771					X	X	
20	Inbank Latvia SIA (Inbank Līzings SIA, Cofi līzings SIA)	40103821436			X			X	
21	InCREDIT GROUP SIA	40103307404			X		X	X	X
22	IPF Digital Latvia SIA (MCB Finance Latvia SIA)	50003913651					X		
23	Lateko Līzings SIA	40003366651				X	X	X	X
24	LATVIJAS HIPOTĒKA SIA	40103162565				X			
25	Luminor Līzings SIA (Nordea Finance Latvia SIA)	40003348054			X				X
26	MC Finance AS (Money Express Credit AS, Money Express Credit SIA)	40103326532			X	X			X
27	MiniCredit AS (MiniCredit SIA)	40103260762					X		
28	Moda Kapitāls AS	40003345861	4851000005KJBMF7KD02	X	A	A		X	A
29	Mogo AS	50103541751	254900G15YF9QDBVVO59		X		A		
30	Nord Līzings AS (NORD Līzings SIA)	40103472462			X				X
31	Nordic Finance SIA	40003773271					A	X	
32	OC Finance SIA	40103203191	984500D39D51506V3C91				X		X
33	ONDO SIA	40103780706					X		
34	Primero Finance AS (Loango AS)	40203148375			X		X	A	
35	SEB Līzings SIA	50003334041	549300EKIS4ZEPRJD474		X				X
36	Swedbank Līzings SIA	40003240524			X				X
37	VIA SMS SIA	40103259867					X		
38	VITA CREDIT SIA	40103463544		X	A	A		A	X
39	Vivus SIA	40103780710					X		
40	ViziaFinance SIA (Money Metro SIA, Banknote SIA, Rīgas pilsētas lombards SIA)	40003040217	64886P9CJ25Z5JSB4950				X	A	
41	West Kredit AS	40003270389	894500XOOHVW10WBCJ85			X			X

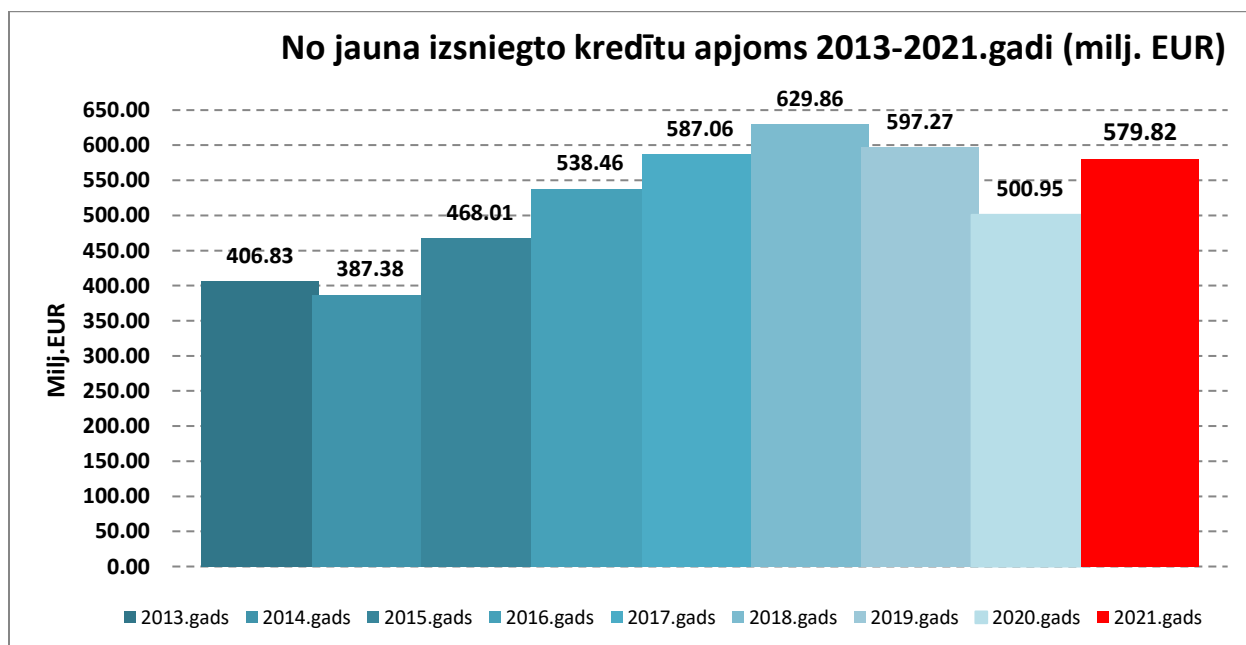
Pārskata periodā tikai administrējuši izsniegtos aizdevumus									
42	ESTO LV AS (Margerds AS)	40103050993	6488EH0P0Y041KO13E05	Kapitālsabiedrība iesniegusi nulles atskaiti					
43	Direct Mortgage Capital AS	40103968207		Kapitālsabiedrība iesniegusi nulles atskaiti					
44	Sotero LV SIA (4auto Latvia, SIA)	41503080070		Kapitālsabiedrība iesniegusi nulles atskaiti					
45	Finanza SIA	40103413280							X
46	Luminor Līzings Latvija SIA (DnB Līzings SIA)	40003659898			A				X
Kopā dalījumā pa kredīta veidiem		X		7	13	8	17	11	20
		A		0	5	5	4	6	3
		PD		0	0	0	0	0	0
Patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts, kuriem 2021.gada 2.pusgadā licence atsaukta									
1	ONDO SIA	40103780706		Atsaukta no 30.07.2021					
2	Vivus SIA	40103780710		Atsaukta no 30.07.2021					
3	Luminor Līzings Latvija SIA (DnB Līzings SIA)	40003659898		Atsaukta no 31.12.2021					
Patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts, kuriem licence atsaukta pēc 2021.gada 31.decembra									
1	Moda Kapitāls AS	40003345861	4851000005KJBMF7KD02	Atsaukta no 01.01.2022					
Patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts, kuriem licence apturēta no 2022.gada 1.janvārī									
1	Ātrais Kredīts SIA	40103183139		Apturēta no 01.01.2022 uz laiku līdz 6 mēnešiem					
2	FRESHCASH LATVIJA LTD SIA	40103415277		Apturēta no 01.01.2022 uz laiku līdz 6 mēnešiem					
3	Direct Mortgage Capital AS	40103968207		Apturēta no 01.01.2022 uz laiku līdz 6 mēnešiem					
2022.gada 1.janvārī spēkā ir 42 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai, no kurām uz laiku līdz 6 mēnešiem apturētas 3.									

2021.gada 2.pusgadā neviena no sabiedrībām jauno kredītu izsniegšanas jomā nebija pārstāvēta visos piecos kredīta veidos. Tāpat kā 2021.gada 1.pusgadā arī pārskata periodā viena sabiedrība izsniedza jaunus kredītus patērētājiem četros kredīta veidos un no četrām līdz trim samazinājies to sabiedrību skaits, kas patērētājiem izsniedza jaunus aizdevumus 3 kredīta veidos. 2021.gada 2.pusgadā sešas sabiedrības kreditēja patērētājus 2 kredīta veidos, savukārt 31 licencētais patērētāju (nebanku) kredītēšanas pakalpojumu sniedzējs attīstījis pavisam šauru specializāciju, piedāvājot patērētājiem kredītus tikai vienā kredīta veidā.

2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms

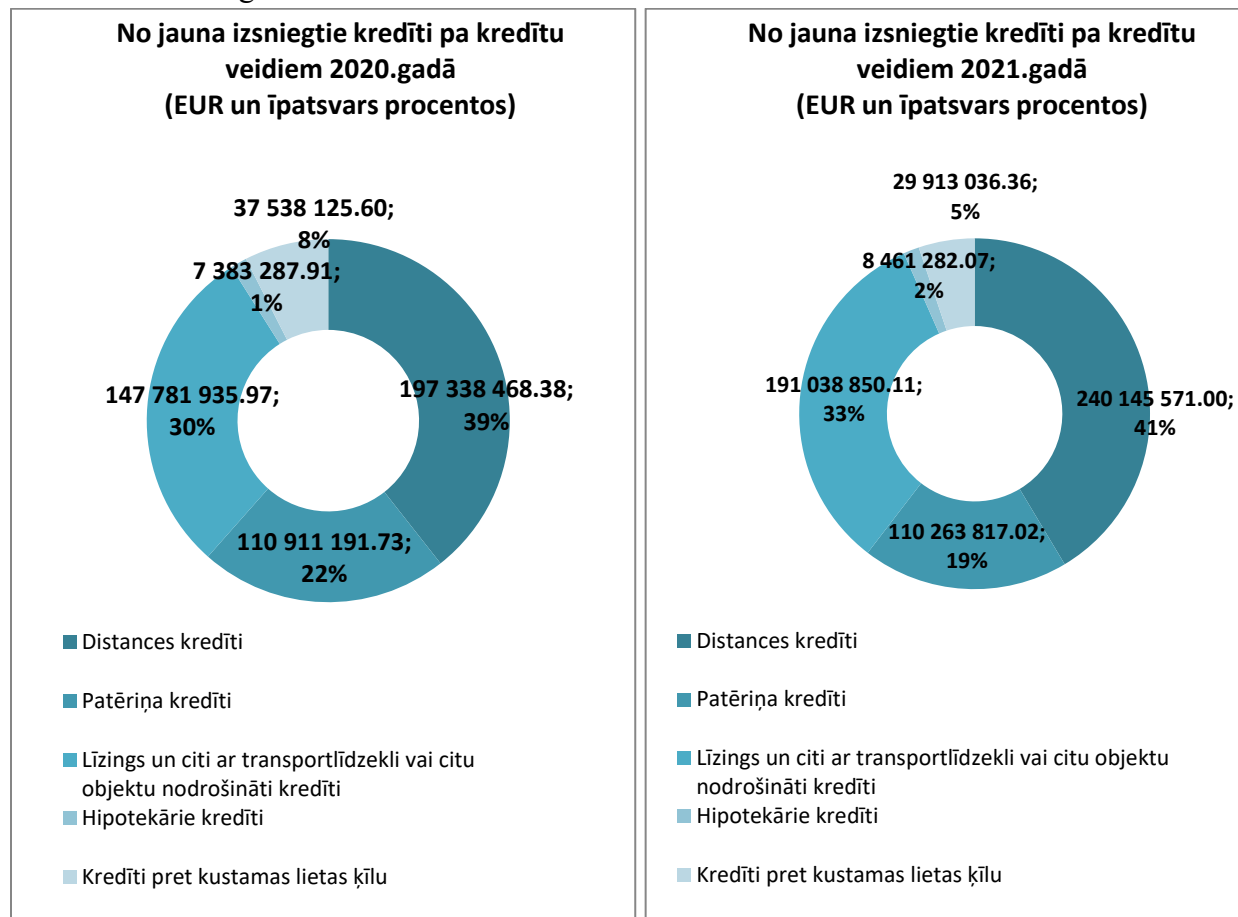

2.1.att. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms (milj.EUR) pa mēnešiem 2013. – 2021.gadi.

2.2.att. Nebanku sektorā patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms 2013. - 2021. gadi (milj.EUR).

Kopumā nebanku sektora kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji 2021.gadā ar patērētājiem noslēdza 921 tūkst. jaunus darījumus, no jauna izsniedzot kredītus 579,82 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 175,14 tūkst. darījumu jeb 15,98% mazāk un summā par 78,87 milj. EUR jeb 15,74% vairāk nekā 2020.gadā.

2.3.att. No jauna izsniegto kredītu summas un procentuālais īpatsvars pa kredītu veidiem.

2.1. tabula

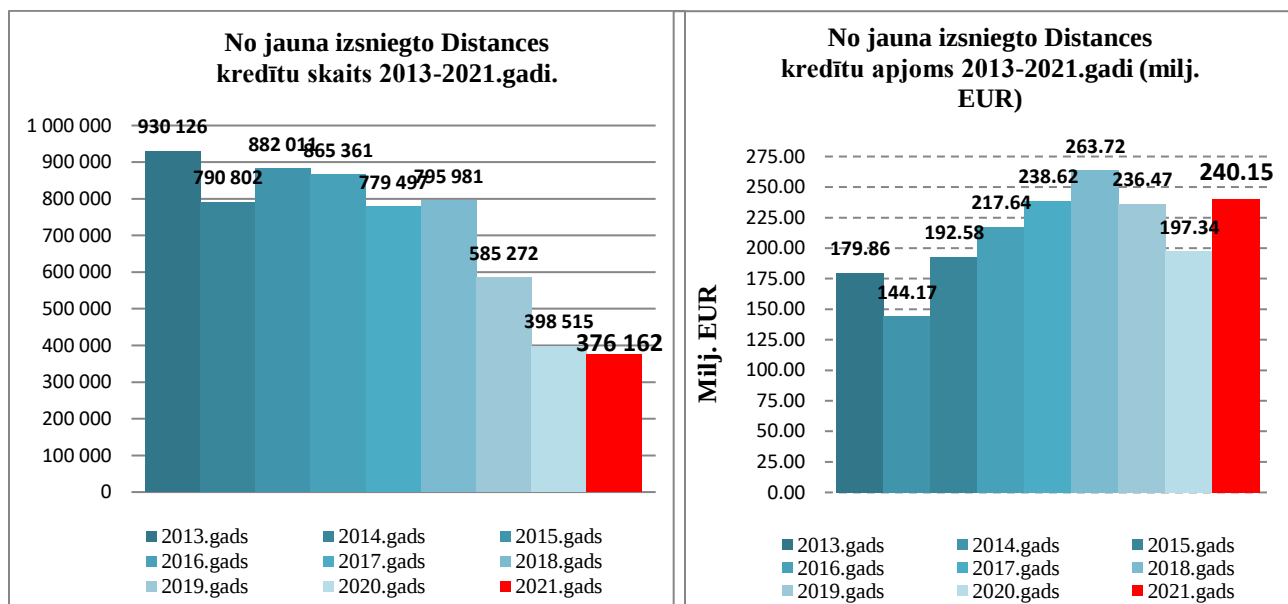
No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas 2019-2021.gadā

Kredīta veids	2019.gads		2020.gads		2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu		2021.gadā		2021.gadā salīdzinājumā ar 2020.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	236 471 078	585 272	197 338 468	398 515	-16.55%	-31.91%	240 145 571	376 162	21.69%	-5.61%
Patēriņa kredīti	132 798 078	241 217	110 911 192	210 350	-16.48%	-12.80%	110 263 817	172 915	-0.58%	-17.80%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	175 087 419	12 411	147 781 936	10 928	-15.60%	-11.95%	191 038 850	12 681	29.27%	16.04%
Hipotekārie kredīti	9 124 400	683	7 383 288	559	-19.08%	-18.16%	8 461 282	574	14.60%	2.68%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	43 788 330	597 863	37 538 126	475 849	-14.27%	-20.41%	29 913 036	358 729	-20.31%	-24.61%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	597 269 305	1 437 446	500 953 010	1 096 201	-16.13%	-23.74%	579 822 557	921 061	15.74%	-15.98%

Vidējā viena no jauna izsniegtā aizdevuma summa 2019.-2021.gadā

Kredīta veids	2019.gads	2020.gads	2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu	2021.gadā	2021.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu.	2021.gadā salīdzinājumā ar 2020.gadu
	summa, EUR	summa, EUR	procentos	summa, EUR	procentos	procentos
Distances kredīti	404.04	495.18	22.56%	638.41	58.01%	28.92%
Patēriņa kredīti	550.53	527.27	-4.23%	637.68	15.83%	20.94%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	14 107.44	13 523.24	-4.14%	15 064.97	6.79%	11.40%
Hipotekārie kredīti	13 359.30	13 208.03	-1.13%	14 740.91	10.34%	11.61%
Kredīti pret kustamas lietas ķīli	73.24	78.89	7.71%	83.39	13.85%	5.70%

Distances kredīti

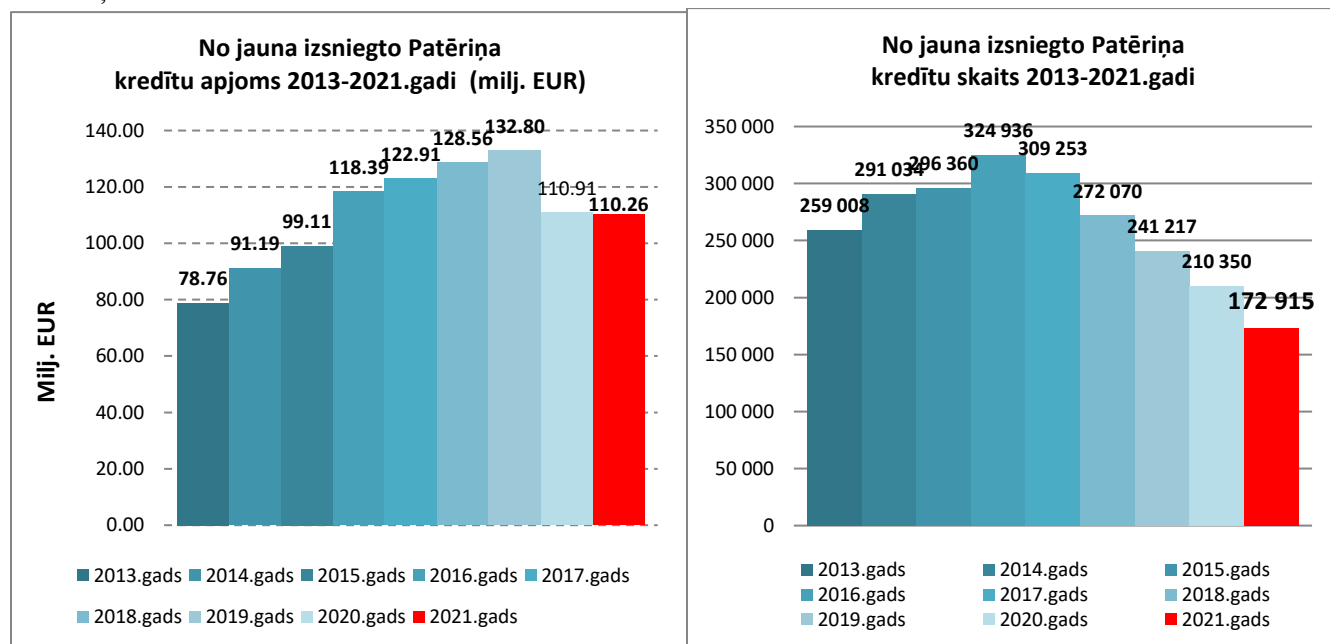
2.4. att. No jauna izsniegto Distances kredītu skaits un apjoms.

2.3.tabula

No jauna izsniegtie Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2019.-2021.gadā

Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2019.gads		2020.gads		2020.gads salīdzinājumā ar 2019.gadu		2021.gads		2021.gads salīdzinājumā ar 2020.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie distances kredīti	20 970 287	73 352	5 227 473	17 059	-75.07%	-76.74%	8 480 837	19 863	62.24%	16.44%
Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	5 553 702	39 962	146 665	1 067	-97.36%	-97.33%	103 535	758	-29.41%	-28.96%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kreditlīnijas)	209 947 089	471 958	192 558 063	380 641	-8.28%	-19.35%	231 561 199	355 541	20.26%	-6.59%
Kopā	236 471 078	585 272	197 932 201	398 767	-16.30%	-31.87%	240 145 571	376 162	21.33%	-5.67%

Patēriņa kredīti

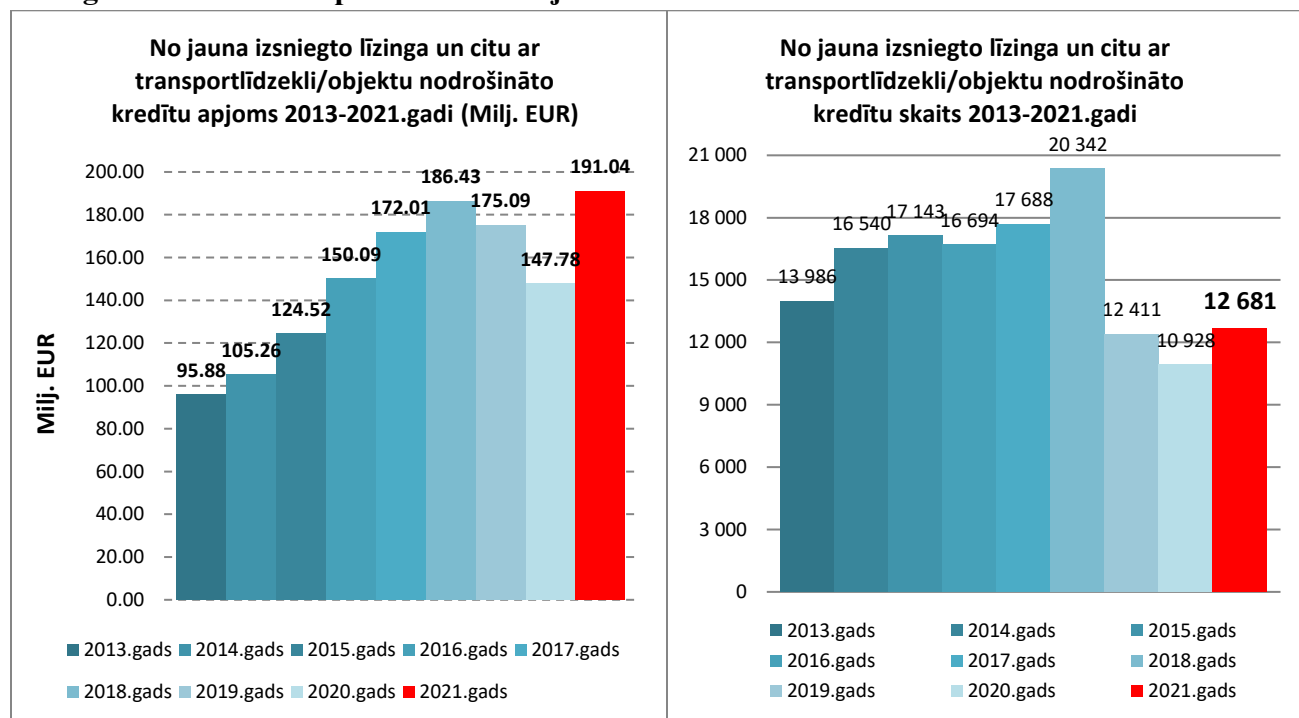
2.5. att. No jauna izsniegto Patēriņa kredītu skaits un apjoms.

2.4. tabula

No jauna izsniegtie Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2019.-2021.gadā

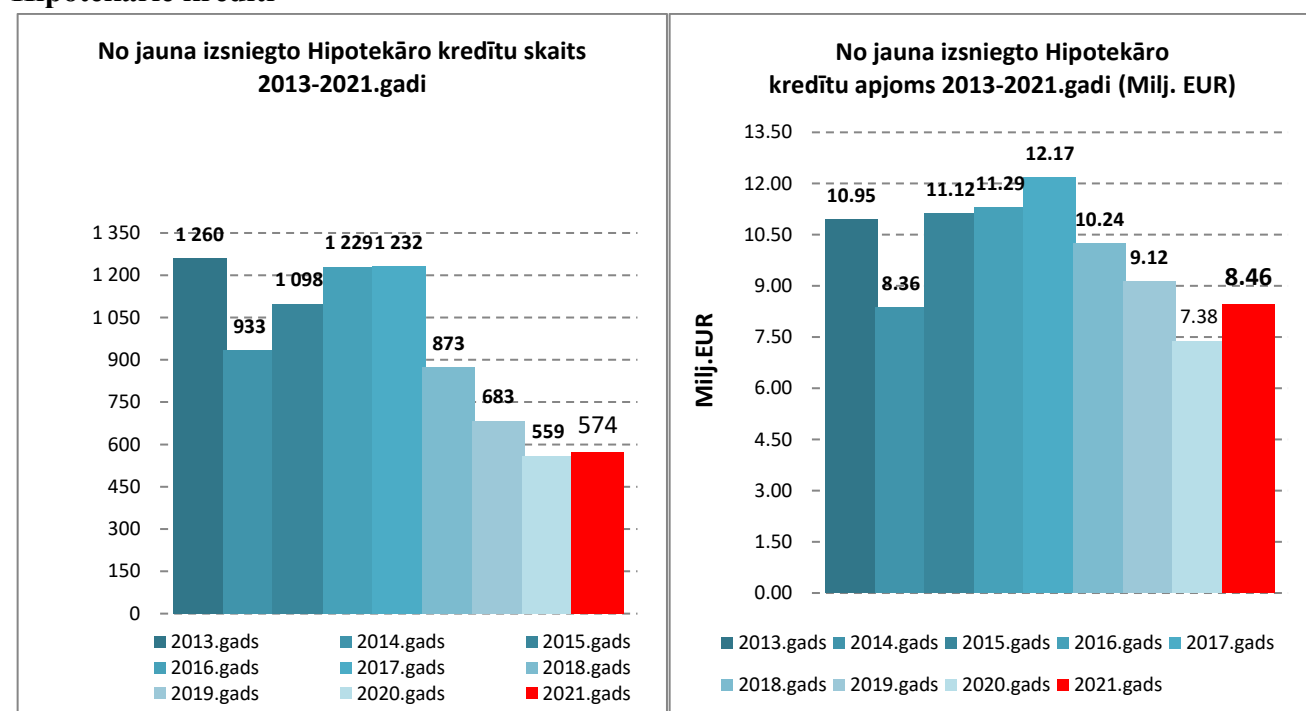
Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2019.gads		2020.gads		2020.gads salīdzinājumā ar 2019.gadu		2021.gads		2021.gads salīdzinājumā ar 2020.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie patēriņa kredīti	17 658 083	53 346	13 119 204	37 888	-25.70%	-28.98%	11 836 488	29 090	-9.78%	-23.22%
Patēriņa kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	396 693	6 321	361 682	5 165	-8.83%	-18.29%	205 291	2 873	-43.24%	-44.38%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kredītlinijas)	114 743 302	181 550	97 430 306	167 297	-15.09%	-7.85%	98 222 038	140 952	0.81%	-15.75%
Kopā	132 798 078	241 217	110 911 192	210 350	-16.48%	-12.80%	110 263 817	172 915	-0.58%	-17.80%

Līzinga un citu ar transportlīdzekli / objektu nodrošinātie kredīti

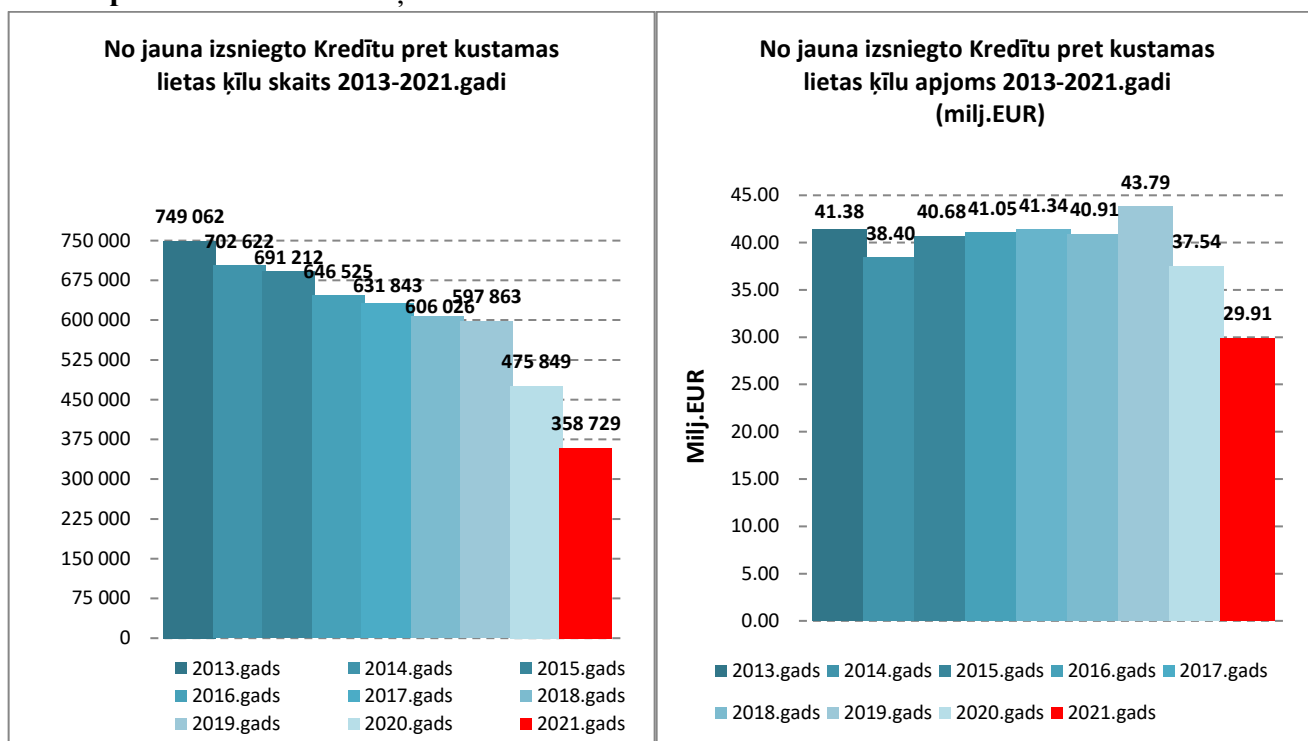
2.6. att. No jauna izsniegto līzinga un citu ar transportlīdzekli / objektu nodrošināto kredītu skaits un apjoms.

Hipotekārie kredīti

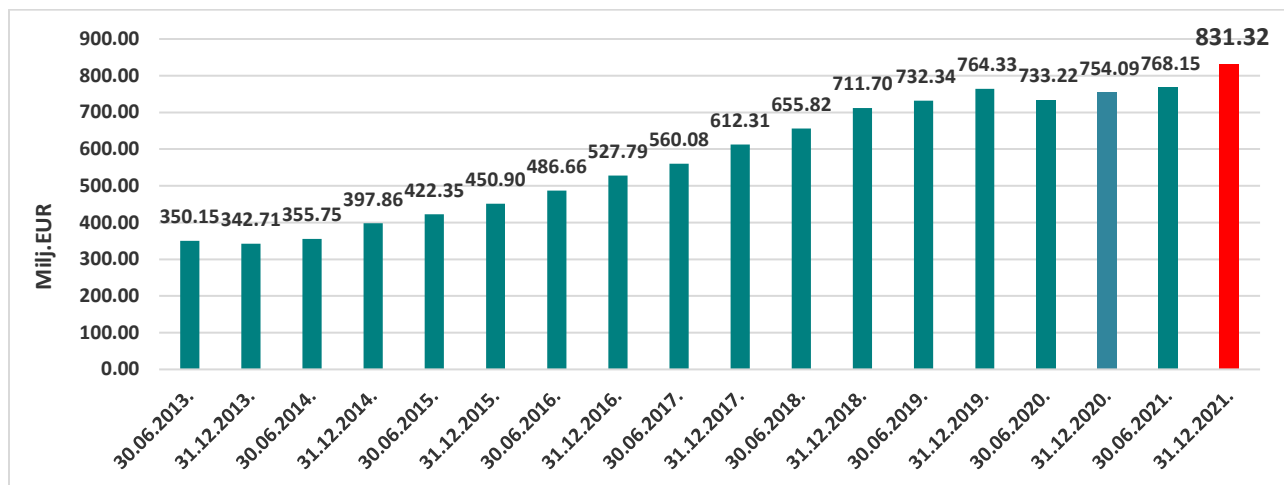
2.7.att. No jauna izsniegto Hipotekāro kredītu skaits un apjoms.

Kredīti pret kustamas lietas ķīlu

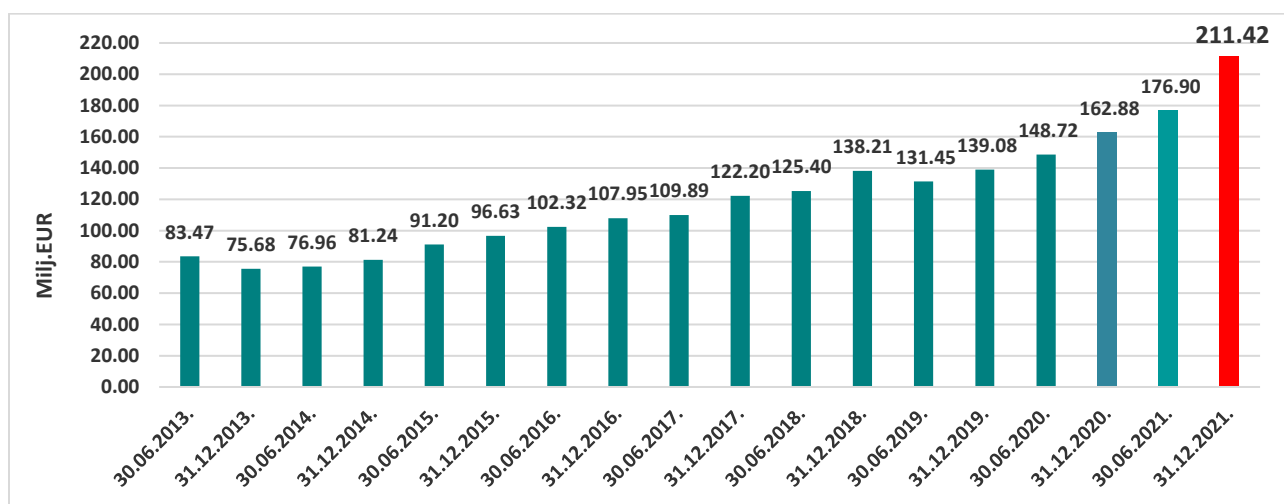

2.8.att. No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu skaits un apjoms.

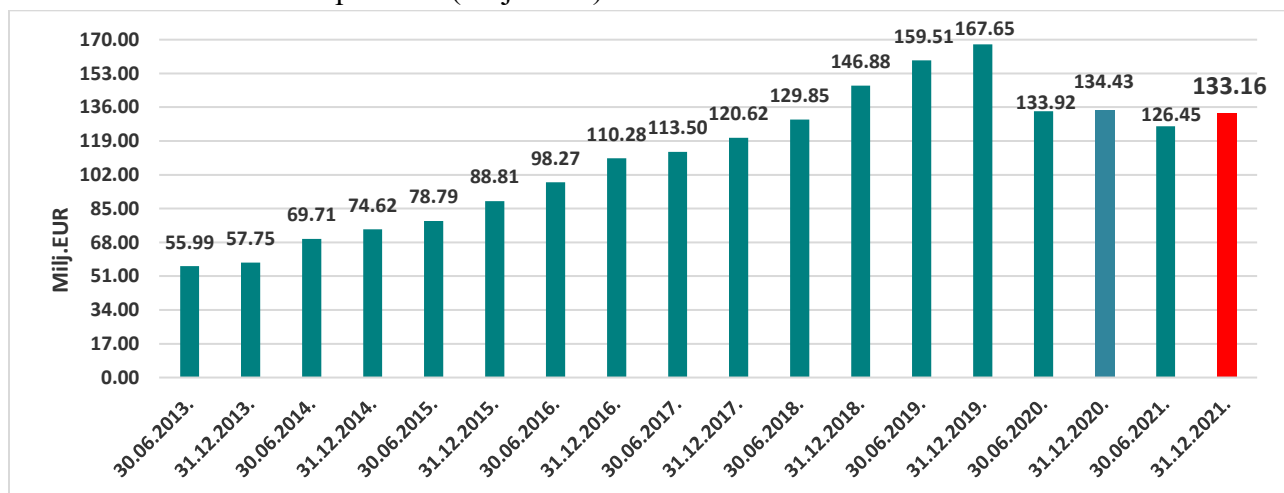
3. Kredītportfelis

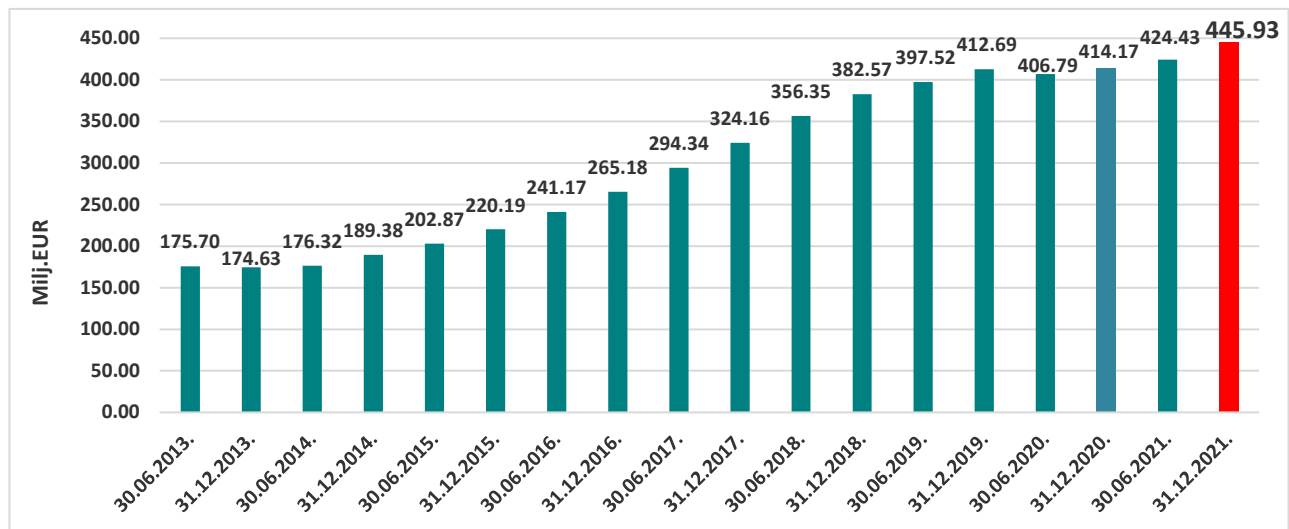
3.1.att. Nebanku kredītu devēju kopējais kredītportfelis (milj. EUR)

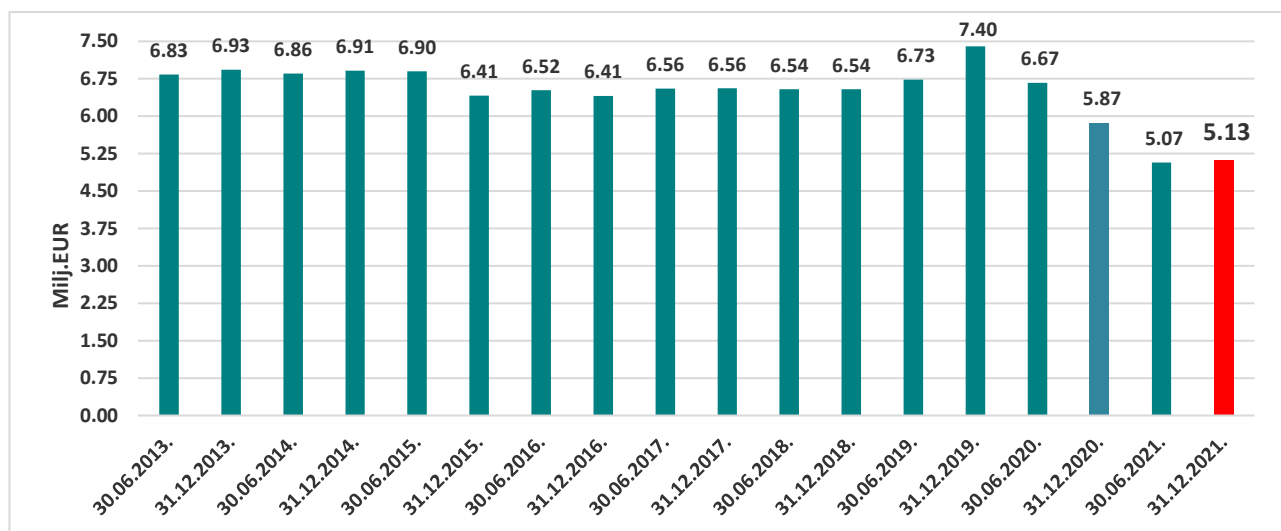
3.2.att. Distances kredītu portfelis (milj. EUR)

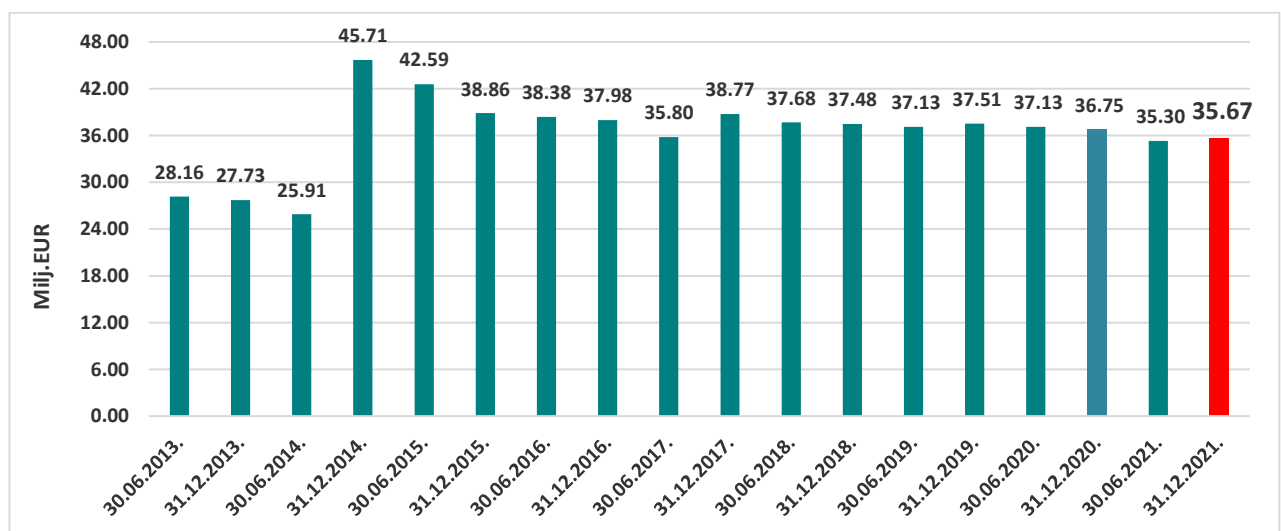
3.3.att. Patēriņa kredītu portfelis (milj. EUR)

3.4.att. Līzinga portfelis (milj. EUR)

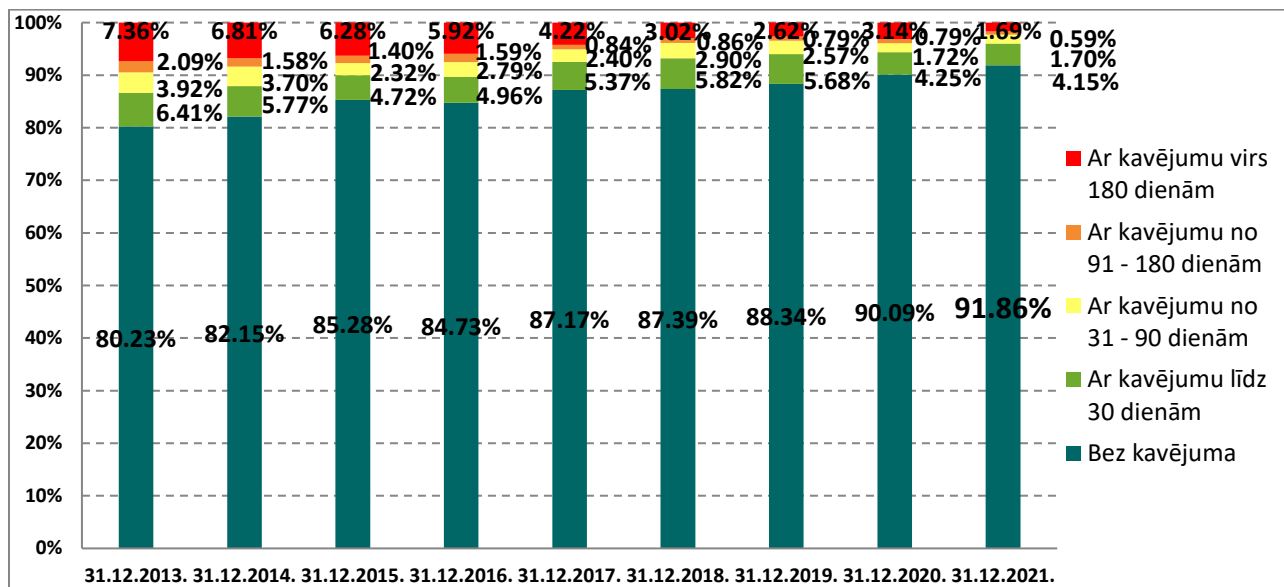

3.5.att. Kredītu pret kustamas lietas ķīlu portfelis (milj. EUR)

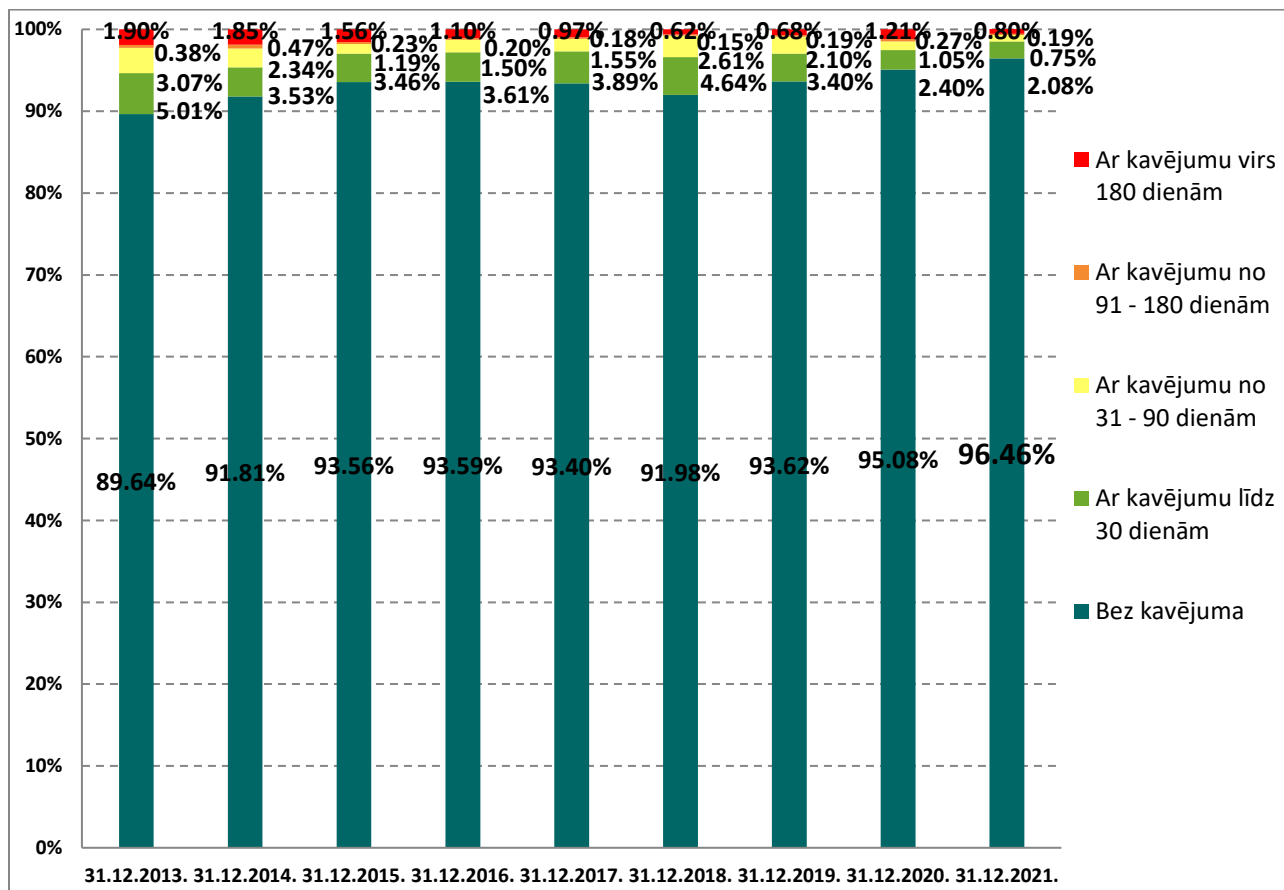

3.6.att. Hipotekāro kredītu portfelis (milj. EUR)

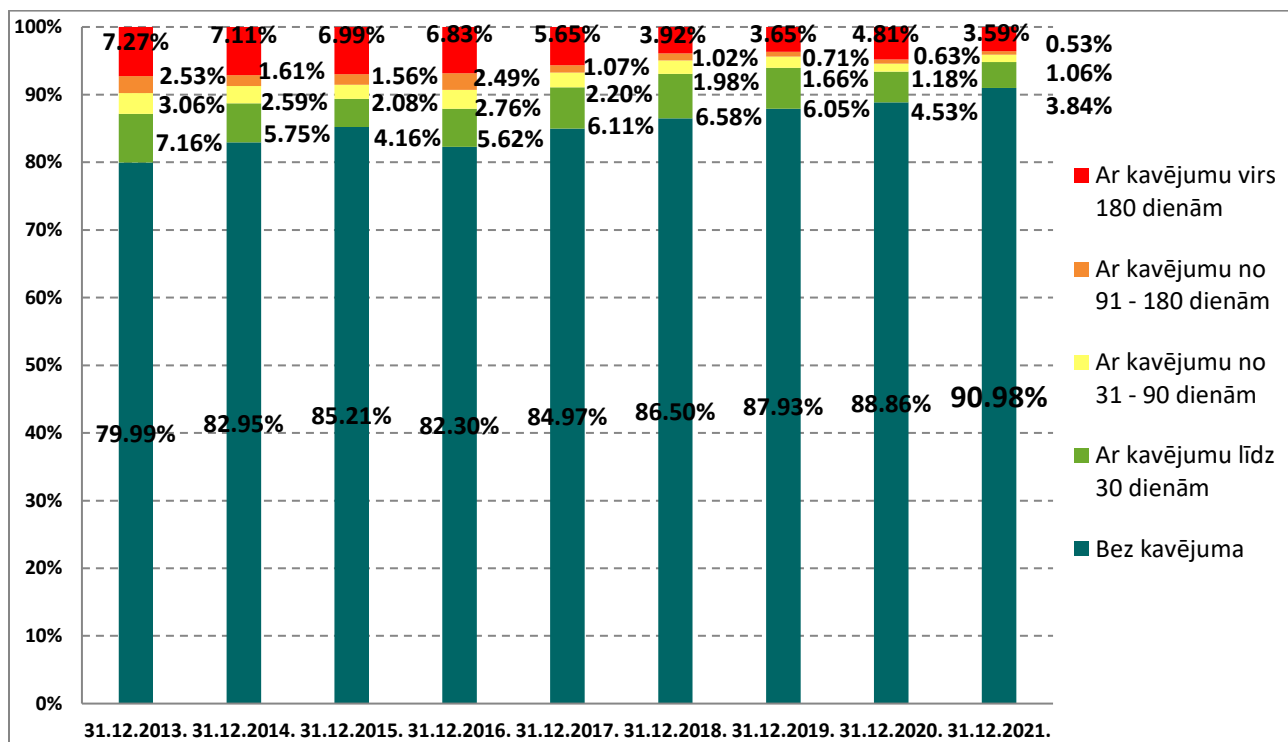
4. Kredītu kvalitāte

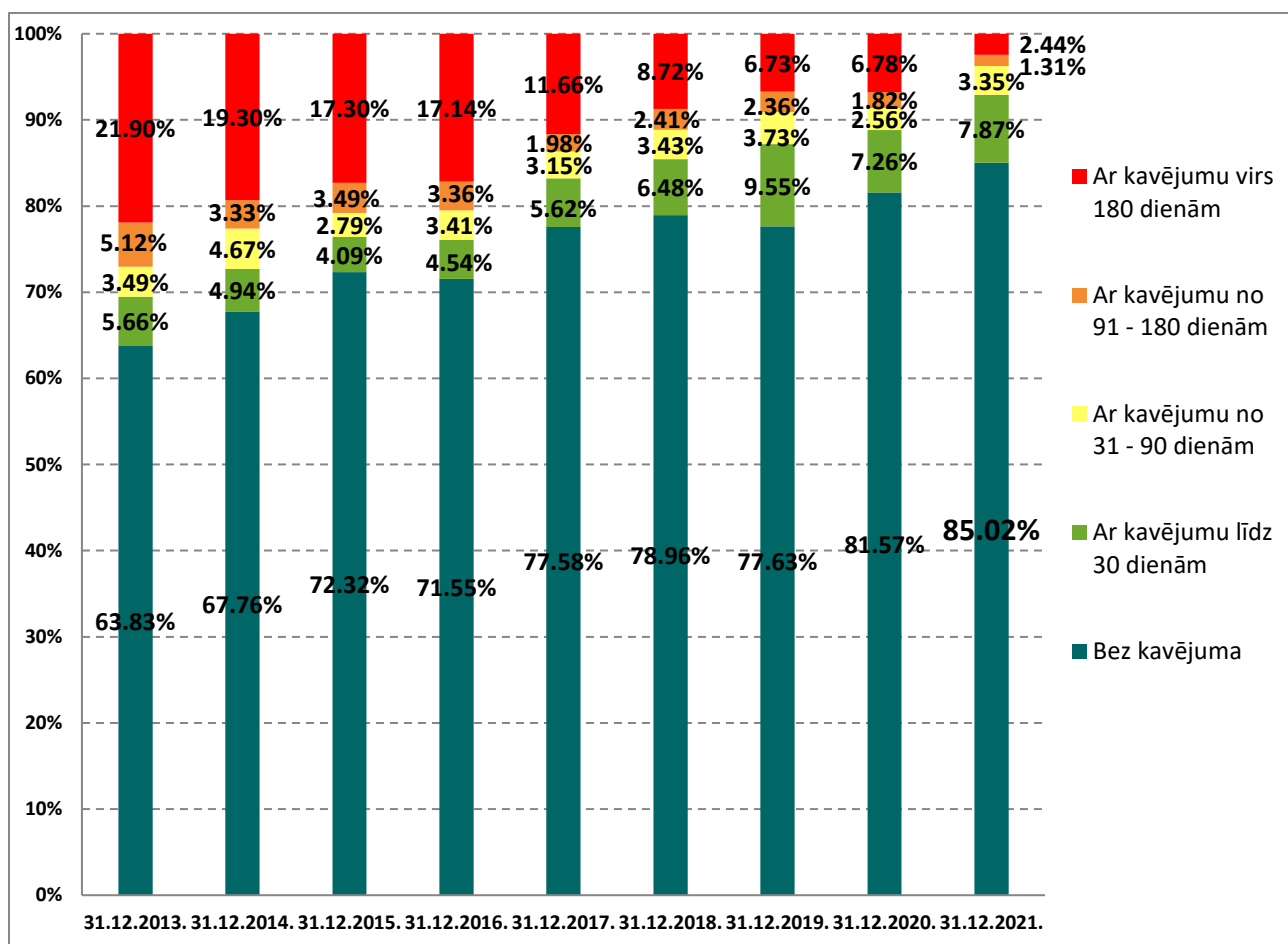
4.1. att. Nekavēto / kavēto kredītu (pēc apjoma) īpatsvars licencēto patērētāju kreditētāju sektorā.

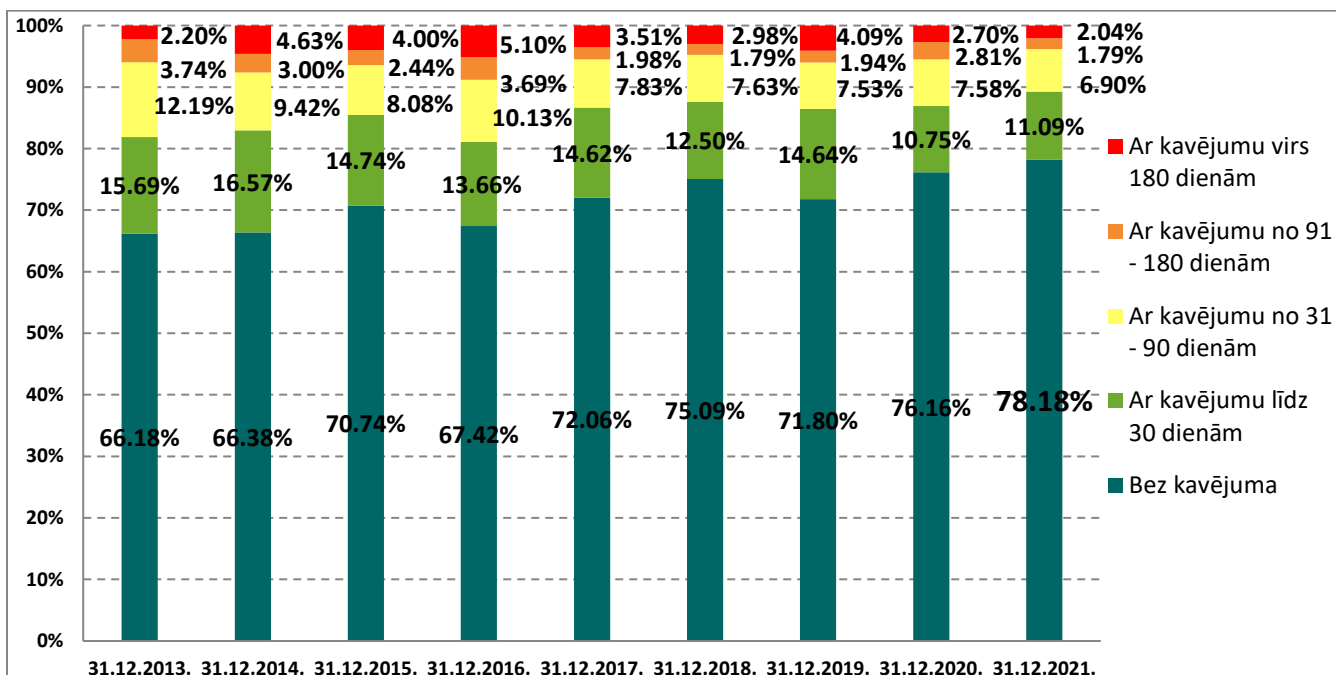
4.2. att. Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu portfeļa kvalitāte

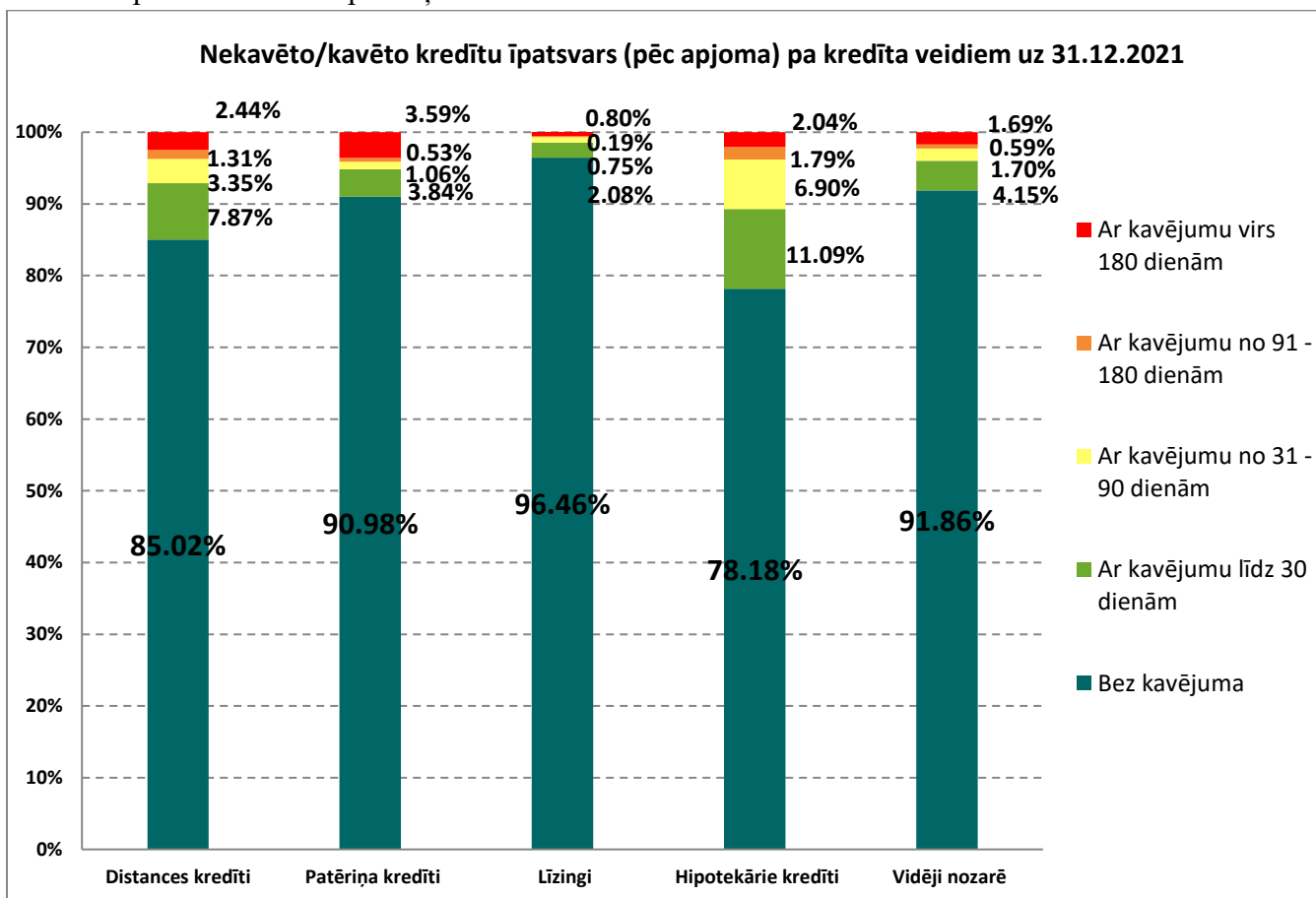
4.3. att. Patēriņa kredītu portfeļa kvalitāte

4.4. att. Distances kredītu portfeļa kvalitāte

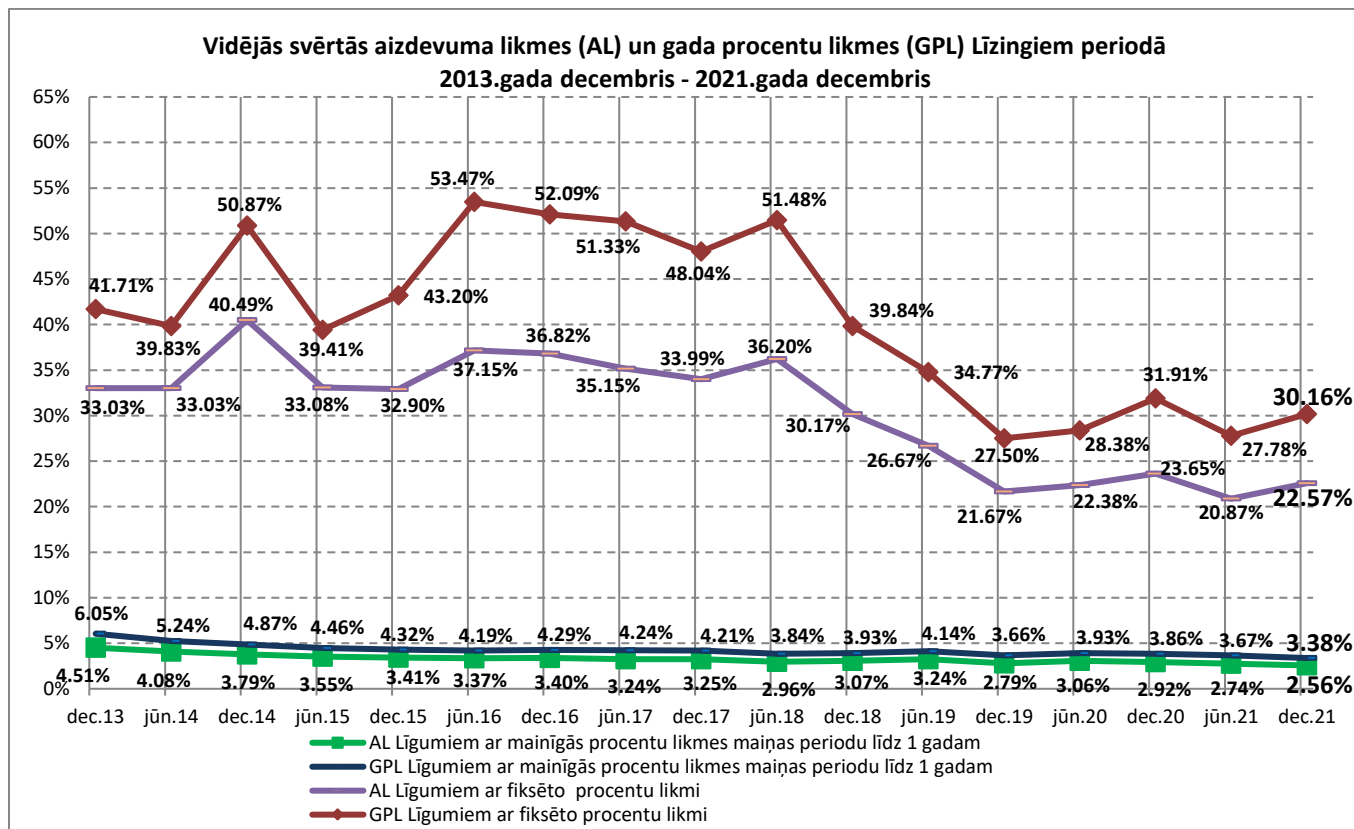

4.5.att. Hipotekāro kredītu portfeļa kvalitāte

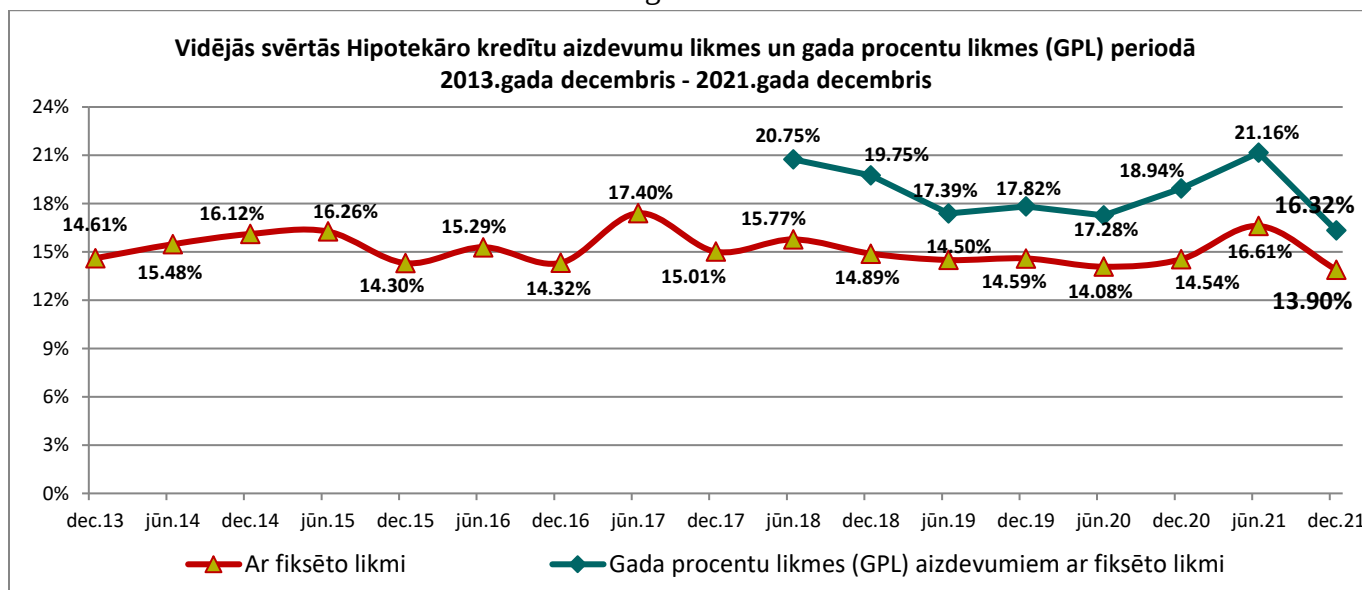

4.6.att. Kredīta portfeļa kvalitāte (pēc apjoma) pa kredīta veidiem uz 31.12.2021.

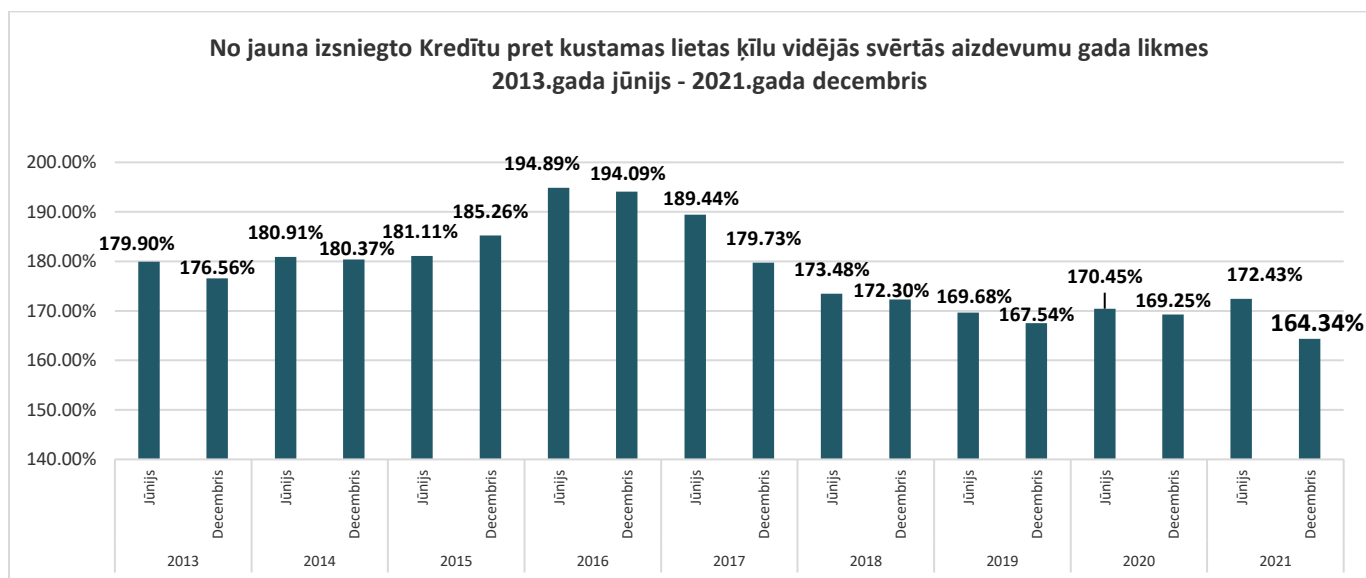
5. Procentu likmes

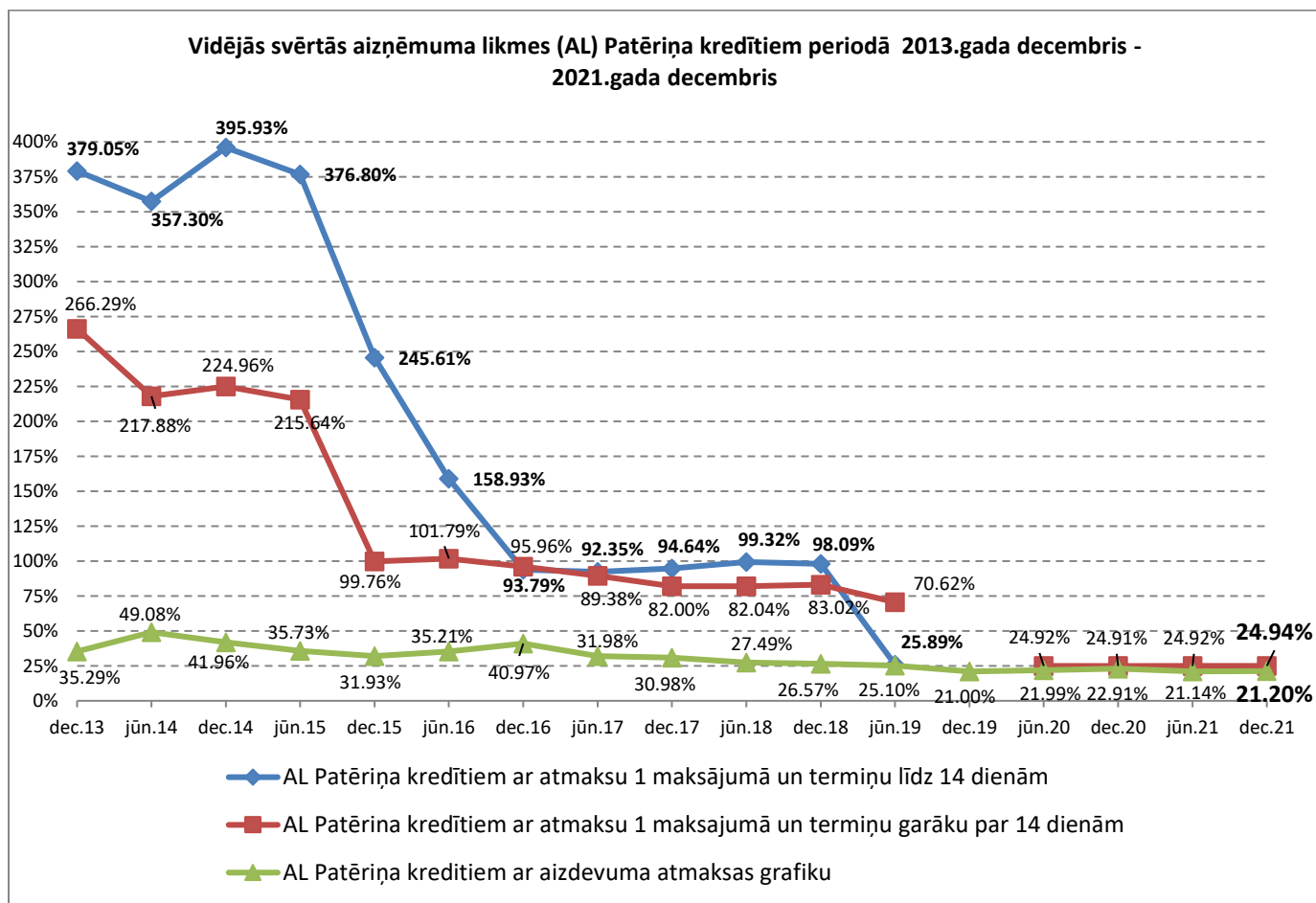
5.1. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes (AL) un GPL no jauna izsniegtajiem Līzīngā un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem laika periodā no 2013.gada 1.decembra līdz 2021.gada 31.decembrim.

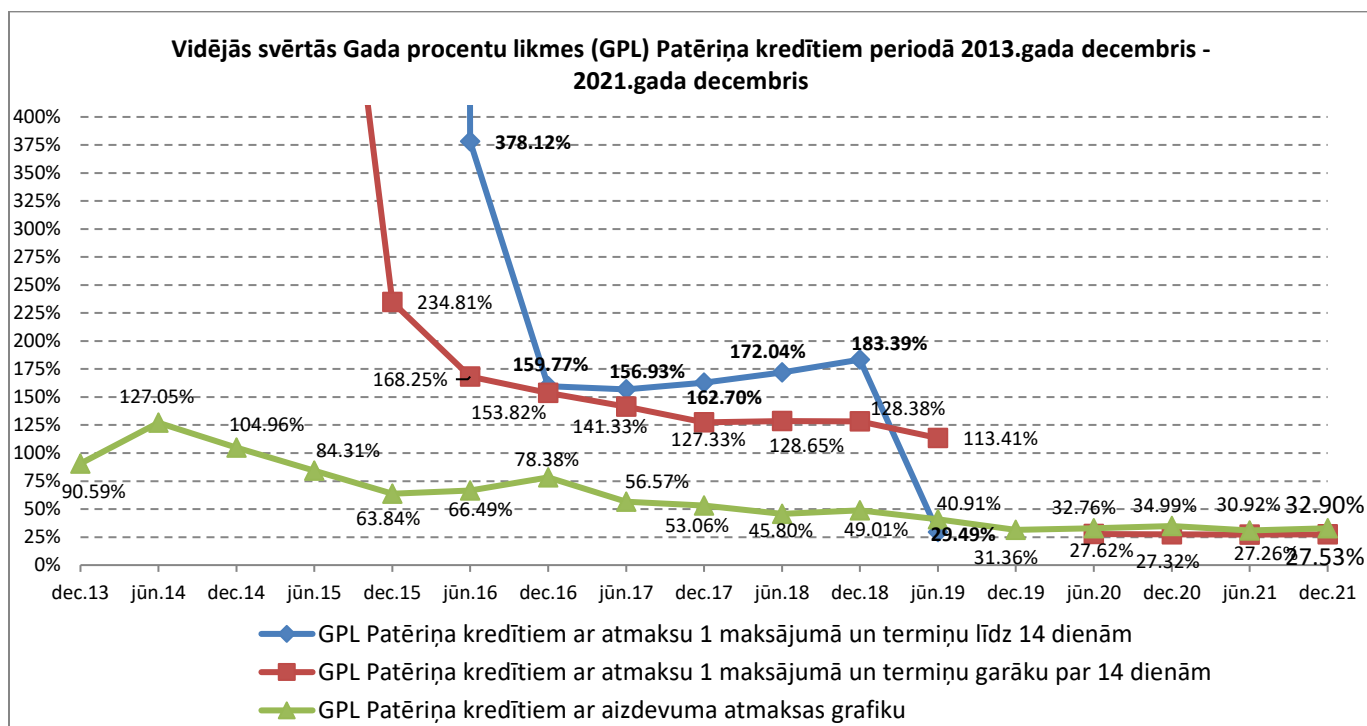
5.2. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Hipotekārajiem kredītiem ar fiksēto likmi laika periodā no 2013.gada 1.decembra līdz 2021.gada 31.decembrim.

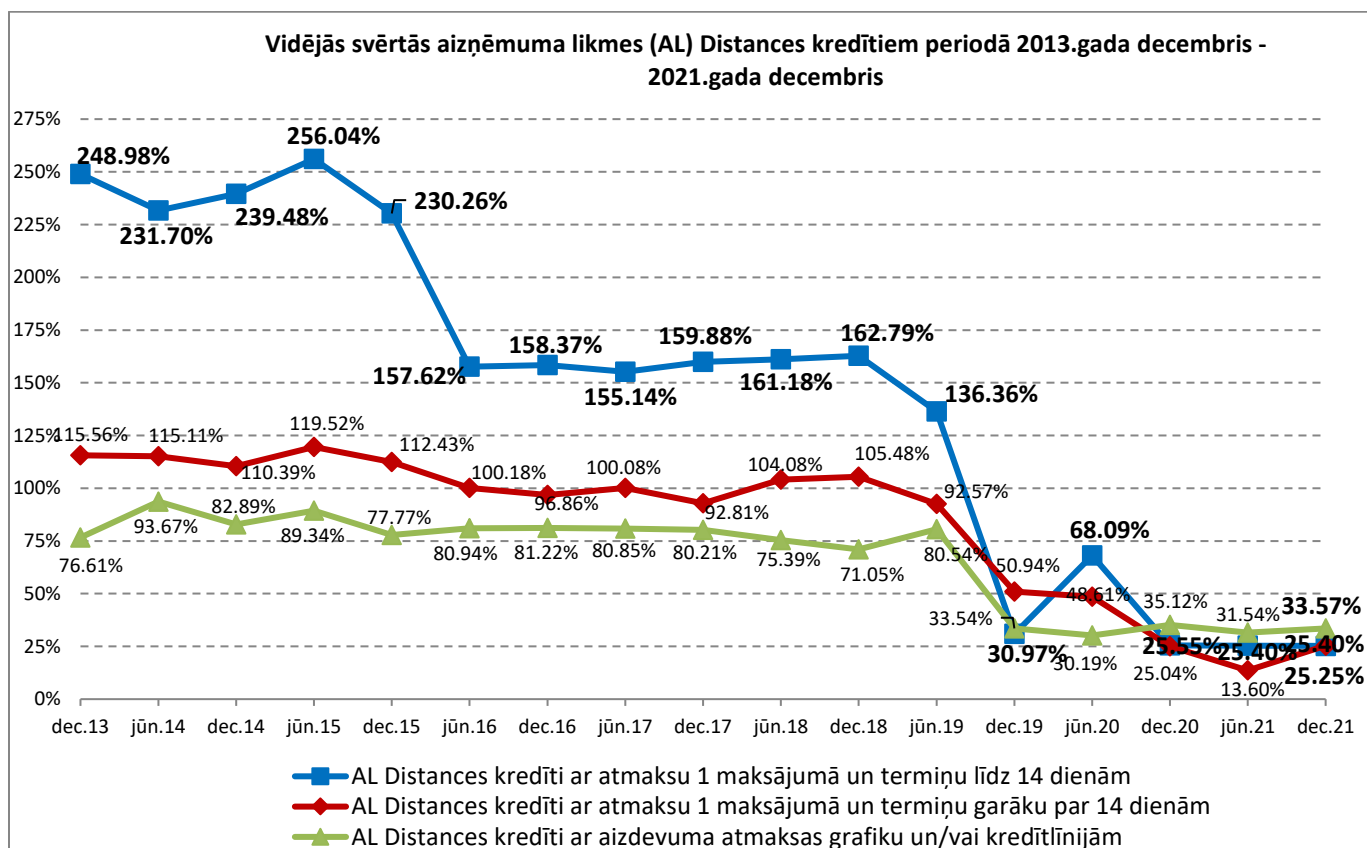
5.3 att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Kredītiem pret kustamas mantas ķīlu laika periodā no 2013.gada 1.jūnija līdz 2021.gada 31.decembrim.

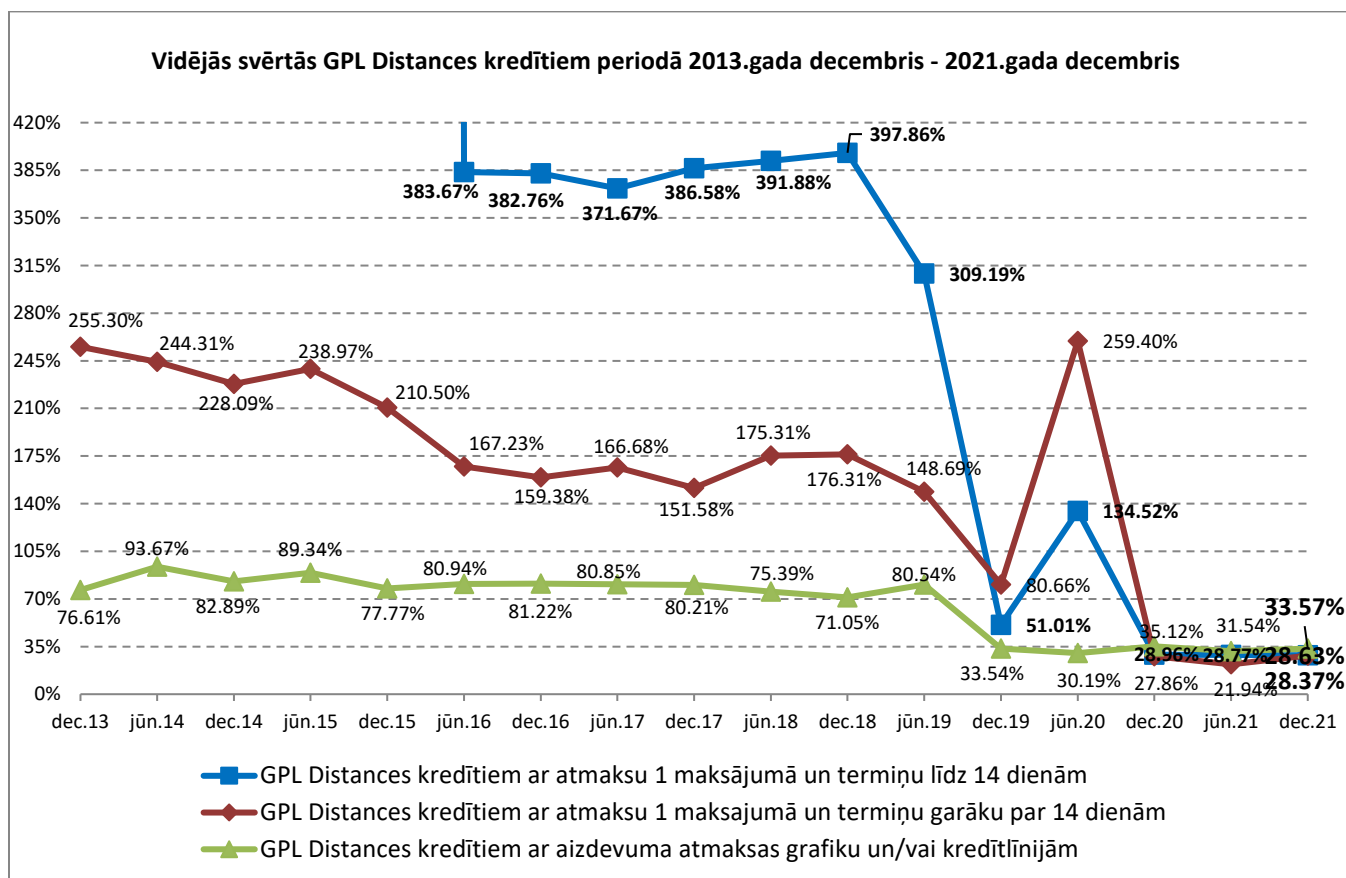
5.4.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem laika periodā no 2013.gada 1.decembra līdz 2021.gada 31.decembrim.

5.5. Vidēji svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem no 2013.gada 1.decembra – 2021.gada 31.decembrim.

5.6.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem no 2013.gada 1.decembra – 2021.gada 31.decembrim.

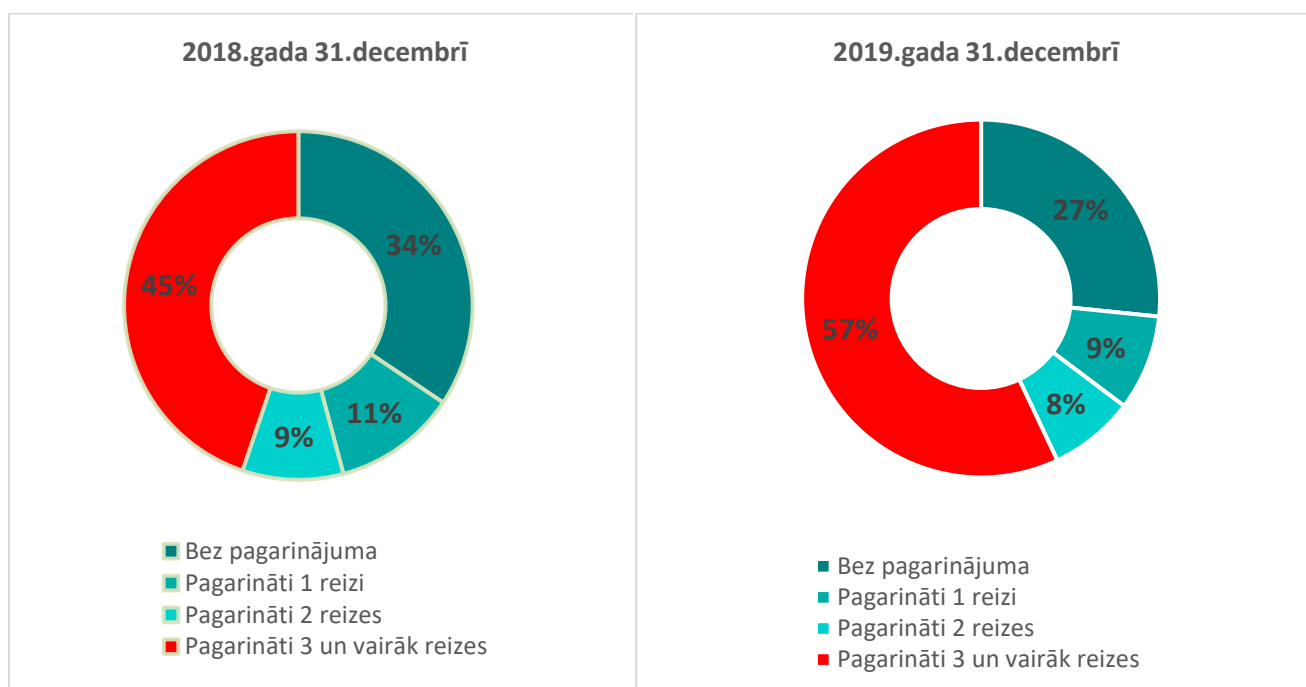
5.7.att. Vidējās svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem no 2013.gada 1.decembra līdz 2021.gada 31.decembrim.

6. Distances kredītu pagarināšana

6.1.Tabula

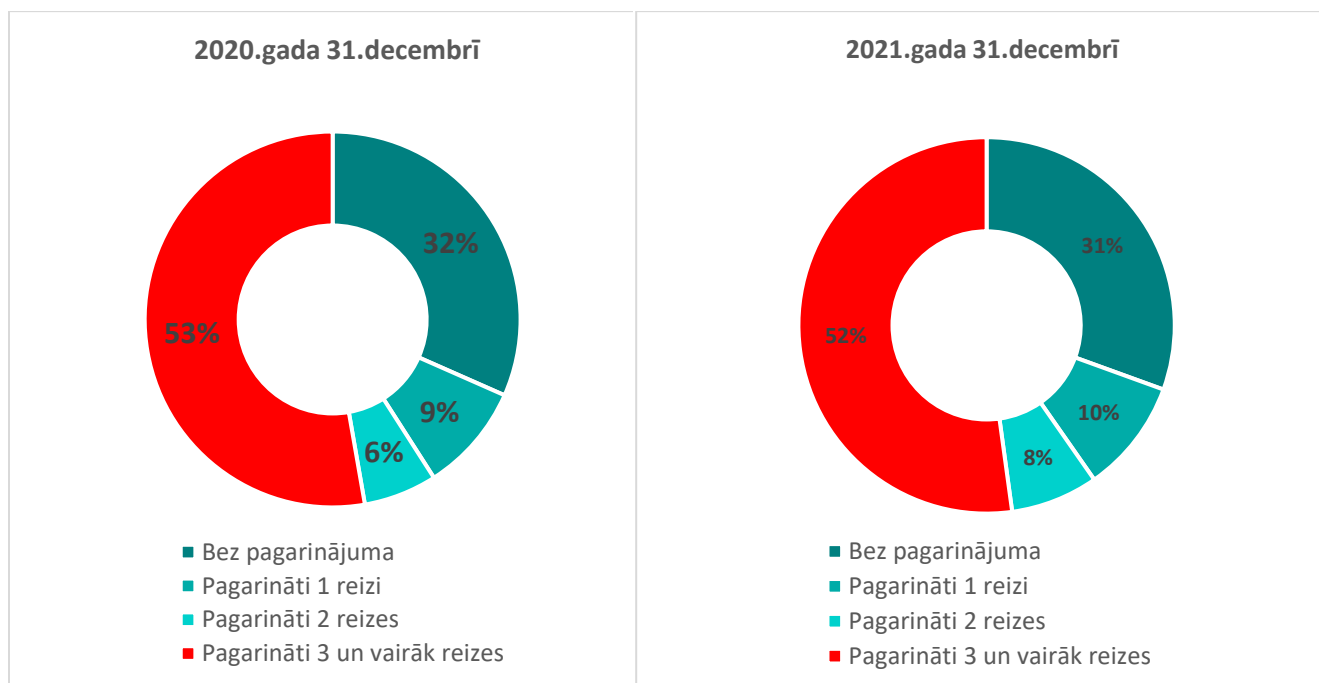
Īstermiņa Distances kredītu, kuri var tikt pagarināti, struktūra pēc pagarinājumu skaita

	31.12.2018		31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
Īstermiņa Distances kredīti, kuri var tikt pagarināti kopā	163 784	100.00%	39 554	100.00%	34 104	100.00%	26 737	100.00%
Bez pagarinājuma	56 336	34%	10 527	27%	10 780	32%	8 165	31%
Pagarināti 1 reizi	18 749	11%	3 417	9%	3 182	9%	2 610	10%
Pagarināti 2 reizes	15 327	9%	3 063	8%	2 152	6%	2 012	8%
Pagarināti 3 un vairāk reizes	73 372	45%	22 547	57%	17 990	53%	13 950	52%

6.1.att. Īstermiņa Distances kredītu procentuālais dalījums pēc pagarinājuma reizēm 2018.gada 31.decembrī.

6.2.att. Īstermiņa Distances kredītu procentuālais dalījums pēc pagarinājumu reizēm 2019.gada 31.decembrī.

6.3.att. Īstermiņa Distances kredītu procentuālais dalījums pēc pagarinājuma reizēm 2020.gada 31.decembrī.

6.4.att.Īstermiņa Distances kredītu procentuālais dalījums pēc pagarinājuma reizēm 2021.gada 31.decembrī.

7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana

7.1.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām no jauna izsniegtie kredīti 2021.gadā

Kredīta veids	2021.gads kopā	
	summa, EUR	kredītu skaits
Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	23 021 478	510
Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	467 077 716	15 151
Faktoringa	655 030 528	40 549
Vekselis	0.00	0
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	6 328 500	88
Kredīti bez nodrošinājuma	14 666 258	302
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	1 166 124 480	56 600

7.2.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām izsniegto kredītu portfelis pēc apjoma (EUR) 2021.gada 31.decembrī

	Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	Faktoringa	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	Kredīti bez nodrošinājuma	Kopā uz 31.12.2021
Kreditportfeļa atlikumi	53 671 696	918 106 842	214 238 572	5 733 797	6 474 413	1 198 225 320

8. Secinājumi

Licencēto patērētāju kredītdevēju galvenās tendences 2021.gadā.

1. 2021.gadā turpinājās iepriekšējā – 2019.gada nogalē un 2020.gadā iezīmējusies tendence, – tirgus dalībnieku skaita samazināšanās. Ja 2020.gadu uzsāka 57 tirgus dalībnieki, kas bija par 6 mazāk nekā 2019.gadā, tad 2021.gada 31.decembrī valstī spēkā bija vien 43 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai, savukārt aktīvus patērētāju kredītēšanas pakalpojumus patērētājiem 2021.gada 2.pusgadā sniedza vien 41 kapitālsabiedrība. Faktiskais speciālo atļauju (licenču) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai samazinājuma skaits laikā no 2019.gada līdz 2021.gada 31.decembrim ir 20 licences jeb 31,75%.

2. Vienlaikus 2021.gada 2.pusgadā jānorāda uz speciālo atļauju (licenci) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai saņēmušo komersantu specializēšanos šaura specializēšanos noteiktiem kredīta veidiem: viena sabiedrība izsniedza jaunus kredītus patērētājiem četros kredīta veidos, trīs izsniedza trijos kredīta veidos, sešas divos kredīta veidos, savukārt 31 licencētais patērētāju (nebanku) kredītēšanas pakalpojumu sniedzējs tikai vienā kredīta veidā.

3. Ja Covid-19 krīzes ietekmē 2021.gads jaunu aizdevumu izsniegšanā iesākās piesardzīgi – vien 33,57 milj. EUR izsniegta jaunu aizdevumu 2021.gada janvārī un 37,78 milj. EUR jaunu izsniegta aizdevumu 2021.gada februārī un turpmākajos četros mēnešos tā nostabilizējās 46 milj. EUR – 48,5 milj. EUR robežās, tad 2021.gada jūlija – septembra laika nogrieznī patērētāji tika kreditēti par kopējām summām 55,99, 57,72 un 55,84 milj. EUR (2.1.att).

4. 57,72 milj. EUR izsniegto aizdevumu kopsumma vienā mēnesī ir līdz šim augstākais rādītājs kopš 2013.gada (kad statistikas apkopošana uzsākta) un par 0,36 milj. EUR jeb 0,63% pārsniedz iepriekšējo augstāko kredītēšanas rādītāju 57,36 milj. EUR, kas tika sasniegts 2019.gada jūlijā. Līdz ar to secināms, ka kredītēšana 2021.gada 2.pusgadā ir atgriezies pirms Covid -19 krīzes līmenī, taču visā gadā kopumā vēl atpaliek (skatīt 5.punktu).

5. Kopumā licencētie patērētāju kredītēšanas tirgus dalībnieki 2021.gadā ar patērētājiem noslēdza 921 tūkstoši jaunu darījumu un izsniedza kredītus 579,82 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 175,14 tūkst. darījumu jeb 15,98% mazāk, savukārt summā par 78,87 milj. EUR jeb 15,74% vairāk nekā 2020.gadā (2.2.att., 2.1.tab.). Jauno darījumu skaits 2021.gadā salīdzinājumā ar 2020.gadu samazinājās trijos kredīta veidos (Distances kredīti (-5,61%), Patēriņa kredīti (-17,80%) un Kredīti pret kustamas lietas ķīlu (-24,61%), no jauna izsniegto summu apjoma pieaugumu 2021.gadā pret 2020.gadu nodrošinājuši Distances kredīti (+ 21,69%), Līzingsi, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti (+ 29,27%) un Hipotekārie kredīti (+ 14,60%) (2.2.att).

6. Vidējā viena no jauna izsniegtā aizdevuma summa 2021.gadā salīdzinājumā ar 2020. un 2019.gadu pieaugusi pilnīgi visos piecos kredīta veidos, bet jo īpaši Distances kredītos (attiecīgi + 28,92% un 58,01%) (2.2.tabula).

7. Līdz ar straujo aizdevumu izsniegšanas apjoma pieaugumu kopējais patērētāju (nebanku) tirgus dalībnieku pārvaldītais kredītportfeļa apjoms uz 2021.gada 31.decembri fiksēts 831,32 milj. EUR apmērā, kas ir par 63,17 milj. EUR jeb 8,22% vairāk nekā uz 2021.gada 30.jūniju, par 77,23

milj. EUR jeb 10,24% vairāk nekā uz 2020.gada 31.decembri un ir visu laiku lielākais rādītājs kopš pārskatu sagatavošanas brīža (3.1.att). Portfeļa atlikuma pieaugums 2021.gada 2.pusgadā vērojams visos piecos kredīta veidos, bet jo īpaši Distances kredītos (pusgada laikā + 34,82 milj. EUR jeb 19,68% (3.2.att)).

8. Vienlaikus jānorāda, ka Patēriņa kredītiem, Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu un Hipotekārajiem kredītiem, lai arī 2021.gada 2.pusgadā ir vērojamas portfeļu pozitīvās tendences, to apmērs uz 2021.gada decembri vēl joprojām ir mazāks nekā gadu iepriekš.

9. Patērētāju (nebanku) kredītu devēju portfelī esošais kredītu kopējais skaits (izņemot Kredītus pret kustamas lietas ķīlu, kuriem portfeļa atlikuma atskaite tiek iesniegta tikai apjomā) uz 2021.gada laikā samazinājies vēl par aptuveni 69,5 tūkstošiem jeb 14,46% un 2021.gada 31.decembrī bija 410 823 kredīti, kas ir vēsturiski zemākais kredītu skaita rādītājs 9 pārskatu gadu periodā.

10. Kopējā kredītportfeļa kvalitāte jau piecus gadus ir stabila (4.1.att.). Uz 2021.gada 31.decembri kredītu bez kavējuma īpatsvars kopējā portfelī bija 91,86%, kas par 1,77 procentpunktiem labāks rādītājs nekā uz 2020.gada 31.decembri un arī kopumā ir 9 gadu labākais rādītājs. Pēdējā gada laikā portfeļu kvalitāte ir uzlabojusies visiem kredīta veidiem: Līzinga portfelī bez kavējuma esošais kredītu apjoms uz 2021.gada 31.decembri sasniedzis 96,46%, kas par 1,38 procentpunktiem labāks rādītājs nekā gadu iepriekš (4.2.att), Patēriņa kredītiem 90,98% (+ 2,12 procentpunkti) (4.3.att.), Distances kredītiem 85,02% (+ 3,45 procentpunkti) (4.4.att), Hipotekāro kredītu portfelī nekavē 78,18% (+ 2,02 procentpunkti). Būtiski, ka lielākā daļa no kavētajiem kredīta atmaksu kavē īslaicīgi, uz laiku līdz 30 dienām.

11. Būtiskas izmaiņas nav novērojamas arī aizņēmuma (procentu) likmēm – tās ir stabili nemainīgas, ar minimālu tendenci pazemināties, kas varētu būt saistīts ar sīvo konkurenci.

12. Patērētāju (nebanku) kredīta devēju portfelī vēl joprojām ir īstermiņa Distances kredīti, kuri var tikt pagarināti, tomēr to skaits 2021.gada laikā samazinājies par 21,60%, uz 2021.gada 31.decembri bija 26 737 un pirmšķietami (pēc PTAC pieņemtā lēmuma SIA Extra Credit lietā) 2022.gadā varētu sarukt vēl straujāk, jo faktiski visas lielās sabiedrības būs pārslēgušas līgumus ar patērētājiem uz garāka termiņa kreditēšanas līgumiem un/vai populārajām kredītlīnijām. Īstermiņa kreditēšana (kreditēšana līdz 30 dienām) pieder pagātnei un tiek piedāvāta tikai retos gadījumos par mazām aizdevuma summām.

13. Iepriekš valsts pieņemtie lēmumi attiecībā uz speciālo atļauju (licenču) gada maksas apmēru par kredīta devēju uzraudzību un Covid – 19 krīze ir atstājuši būtiskas sekas uz Kredītu pret kustamas lietas ķīlu tirgus daļu, kur 2 gadu laikā vērojams gan tirgus dalībnieku loka lielākais sašaurinājums (pirmšķietami 2022.gadā būs palikuši tikai 4 dalībnieki), gan lielākie jauno darījumu skaita un apjoma samazinājumi.